



ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΩΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΩΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ

Βρυξέλλες, 14.11.1997
COM(97) 524 τελικο

ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

ΣΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ, ΣΤΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟ,
ΣΤΗΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ
ΚΑΙ ΣΤΗΝ ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΩΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΩΝ

*Τα νέα περιφερειακά προγράμματα 1997-1999
για το στόχο 2 της κοινοτικής διαρθρωτικής πολιτικής – με προτεραιότητα στη
δημιουργία θέσεων απασχόλησης*

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

- I. ΕΙΣΑΓΩΓΗ
Σκοπός της ανακοίνωσης
Δύο χωριστές περιόδοι προγραμματισμού
- II. ΤΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΤΩΝ ΝΕΩΝ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΩΝ
Η άτυπη συνάντηση Υπουργών στη Μαδρίτη
Οι επιλέξιμες περιφέρειες
Χρηματοδότηση
Οι κατευθύνσεις για το στόχο 2
- III. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΚΑΙ ΠΟΙΟΤΗΤΑ ΤΩΝ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΩΝ
Το πλαίσιο αναφοράς
Προστιθέμενη αξία από τις διαπραγματεύσεις
Ανάλυση των αναπτυξιακών προτεραιοτήτων
- IV. ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ
- | | |
|-------------|---|
| ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 1 | Κατανομή των πόρων ανά Ταμείο |
| ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 2 | Ανάλυση ανά κατηγορία δαπανών |
| ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 3 | Παρουσίαση ανά κράτος μέλος |
| ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 4 | Αναμενόμενες επιπτώσεις στην απασχόληση |
| ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 5 | Τοπικά σύμφωνα απασχόλησης |

1. ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Σκοπός της ανακοίνωσης – επισκόπηση των νέων προγραμμάτων του στόχου 2

Το πρώτο εξάμηνο του 1997, η Επιτροπή ενέκρινε 65 νέα Ενιαία Έγγραφα Προγραμματισμού (ΕΕΠ) και, στην περίπτωση της Ισπανίας, ένα Κοινοτικό Πλαίσιο Στήριξης (ΚΠΣ) για τις βιομηχανικές περιοχές σε παρακμή (στόχος 2). Η παρούσα ανακοίνωση παρουσιάζει τα βασικά στοιχεία της κοινοτικής συνδρομής που έχει προγραμματισθεί για τις περιφέρειες του στόχου 2 κατά τη δεύτερη περίοδο προγραμματισμού 1997-1999. Συμπληρώνει, εξάλλου, το σχετικό έγγραφο για τα προγράμματα του στόχου 1 και του στόχου 2 που εγκρίθηκαν το 1994¹. Τα ΕΕΠ για την Αυστρία και τη Σουηδία δεν περιλαμβάνονται στο παρόν έγγραφο, δεδομένου ότι τα δύο αυτά κράτη μέλη επέλεξαν μια πενταετή περίοδο προγραμματισμού 1994-1999 για το στόχο 2, αλλά παρουσιάζονται συνοπτικά στην χωριστή ανακοίνωση της Επιτροπής² που καλύπτει όλα τα νέα κράτη μέλη.

Με βάση τη συγκριτική ανάλυση των κειμένων, η παρούσα ανακοίνωση συνοψίζει τις αναμενόμενες επιπτώσεις της κοινοτικής συνδρομής στην οικονομική ανάπτυξη των δικαιούχων περιοχών, και ιδίως στην απασχόληση, και εξετάζει κατά πόσο ελήφθησαν υπόψη οι πολιτικές προτεραιότητες για το στόχο 2, οι οποίες καθορίστηκαν στο επεξηγηματικό σημείωμα που απηύθυνε η Επιτροπή στα κράτη μέλη³. Οι κατευθύνσεις για τις ενέργειες του στόχου 2 αντικατοπτρίζουν τη γενική στρατηγική της Ένωσης για την απασχόληση, όπως ορίζεται, για παράδειγμα, στο Σύμφωνο Εμπιστοσύνης για την Απασχόληση της Επιτροπής ή, πιο πρόσφατα, στο ψήφισμα του Ιουνίου 1997 του Άμστερνταμ, το οποίο δίνει προτεραιότητα στην καταπολέμηση της ανεργίας.

Η κατανομή των πόρων μεταξύ των ταμείων (ΕΤΠΑ και ΕΚΤ) ανά περιφέρεια παρουσιάζεται στο **Παράρτημα 1** και η ανάλυση ανά κατηγορία δαπανών στο **Παράρτημα 2**. Στο **Παράρτημα 3** συνοψίζονται τα βασικά στοιχεία των εγγράφων προγραμματισμού κάθε κράτους μέλους, ιδίως οι περιφερειακές αναπτυξιακές στρατηγικές τους, οι προτεραιότητες και οι αναμενόμενες επιπτώσεις. Στο **Παράρτημα 4** πραγματοποιείται συνολική αξιολόγηση των αναμενόμενων αποτελεσμάτων όσον αφορά τη δημιουργία και τη διατήρηση θέσεων απασχόλησης (τα νέα προγράμματα προβλέπουν τη δημιουργία ή τη διατήρηση 880.000 μεικτών θέσεων απασχόλησης), ενώ στο **Παράρτημα 5** παρουσιάζονται τα τοπικά σύμφωνα απασχόλησης που εφαρμόζονται στις περιοχές του στόχου 2.

Δύο χωριστές περίοδοι προγραμματισμού – εφαρμογή των νέων προτεραιοτήτων

Για να διευκολύνει κατά το δυνατόν τη διαδικασία λήψης αποφάσεων για τη νέα περίοδο προγραμματισμού του στόχου 2, η Επιτροπή εξέτασε τη δυνατότητα να παραταθεί η ισχύς των εγγράφων προγραμματισμού 1994-1996 έως το τέλος του 1999. Με τον τρόπο αυτό θα λαμβάνονταν υπόψη, ιδίως, οι απόψεις που

¹ COM(95) 111 τελικό της 29ης Μαρτίου 1995. Τα νέα περιφερειακά προγράμματα για τους στόχους 1 και 2 της κοινοτικής διαρθρωτικής πολιτικής.

² Ανακοίνωση της Επιτροπής σχετικά με την εφαρμογή της περιφερειακής πολιτικής της ΕΕ στην Αυστρία, τη Φινλανδία και τη Σουηδία. COM(96) 316 τελικό της 3ης Ιουλίου 1996.

³ C(96) 952 τελικό της 29ης Απριλίου 1996, Επεξηγηματικό σημείωμα σχετικά με τις παρεμβάσεις στις βιομηχανικές περιοχές σε παρακμή (στόχος 2) κατά τη δεύτερη περίοδο προγραμματισμού 1997-1999.

εκφράστηκαν στην άτυπη συνάντηση Υπουργών που πραγματοποιήθηκε στη Βενετία στις 3-4 Μαΐου 1996 σχετικά με τα πλεονεκτήματα που παρουσίαζε η ύπαρξη συνέχειας στις παρεμβάσεις του στόχου 2. Εντούτοις, αποφασίστηκε να διατηρηθούν οι δύο χωριστές περιόδους προγραμματισμού για το στόχο 2, όπως προβλέπεται στο άρθρο 9 παράγραφος 6 του κανονισμού - πλαισίου. Η Επιτροπή θεωρεί, από την πλευρά της, ότι η προσέγγιση αυτή είναι η πλέον κατάλληλη για την αποτελεσματική δημοσιονομική διαχείριση και ότι ταυτόχρονα παρέχει μεγαλύτερες δυνατότητες για βελτίωση της ποιότητας και της αποτελεσματικότητας των προγραμμάτων βάσει των κατευθύνσεων του στόχου 2 (βλέπε παρακάτω), ιδίως όσον αφορά τη δημιουργία θέσεων απασχόλησης.

II. ΤΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΤΩΝ ΝΕΩΝ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΩΝ

Η άτυπη συνάντηση Υπουργών στη Μαδρίτη – προκαταρκτική συζήτηση

Με τις αλλαγές που επήλθαν στο πλαίσιο της αναθεώρησης των κανονισμών των διαρθρωτικών ταμείων το 1993, καθιερώθηκε μία προσέγγιση για την επιλογή των περιφερειών του στόχου 2 που βασίζεται κυρίως στη στενή συνεργασία μεταξύ των κρατών μελών και της Επιτροπής. Στο πλαίσιο αυτό, απαιτούνταν εκτενείς διαπραγματεύσεις για την επίτευξη συμφωνίας όσον αφορά τις επιλέξιμες περιοχές και, στη συνέχεια, την έγκριση των εγγράφων προγραμματισμού του στόχου 2 για την περίοδο 1994-1996. Αυτό σήμαινε ότι οι τελικές συζητήσεις δεν μπορούσαν να πραγματοποιηθούν πριν από το δεύτερο εξάμηνο του 1994, ενώ θα υπήρχαν περαιτέρω καθυστερήσεις, σύμφωνα με την άποψη ορισμένων κρατών μελών, εξαιτίας της ασάφειας των προτεραιοτήτων της Επιτροπής για το στόχο 2.

Όσον αφορά το θέμα αυτό, η άτυπη συνάντηση Υπουργών Περιφερειακής Πολιτικής και Χωροταξικού Σχεδιασμού που πραγματοποιήθηκε στη Μαδρίτη στο τέλος του 1995 έδωσε την ευκαιρία να διεξαχθεί μια προκαταρκτική συζήτηση σχετικά με τη δεύτερη περίοδο προγραμματισμού 1997-1999 για το στόχο 2. Τα κράτη μέλη υποστήριξαν, καταρχήν, τη μεγαλύτερη συγκέντρωση των πόρων των διαρθρωτικών ταμείων στις βαρύτερα πληττόμενες περιοχές και συμφωνήθηκε ότι μια συμπληρωματική θεματική συγκέντρωση ήταν πρωταρχικής σημασίας την περίοδο αυτή, ιδίως για τα μέτρα με βραχυπρόθεσμες ή μεσοπρόθεσμες επιπτώσεις στη δημιουργία θέσεων απασχόλησης. Στην Επιτροπή ζητήθηκε να γνωστοποιήσει το ταχύτερο δυνατό τις προτεραιότητές της προκειμένου να διευκολύνει τις εργασίες προγραμματισμού των κρατών μελών.

Οι επιλέξιμες περιφέρειες – συνέχεια της προηγούμενης περιόδου

Σε σύγκριση με την προηγούμενη περίοδο 1994-1996, ο κατάλογος των επιλέξιμων περιφερειών του στόχου 2 για τη νέα περίοδο παραμένει λουπόν αμετάβλητος, εκτός από ελάχιστες αλλαγές σε ορισμένα κράτη μέλη⁴. Το ποσοστό του επιλέξιμου πληθυσμού για το στόχο 2 δεν άλλαξε στο επίπεδο των κρατών μελών και η συνολική κάλυψη του στόχου 2, που αντιπροσωπεύει 16,4% του συνολικού πληθυσμού της Ευρωπαϊκής Ένωσης, παραμένει συνεπώς στο ίδιο επίπεδο με εκείνο της περιόδου 1994-1996.

⁴ ΕΕ αριθ. L 193/54 της 3ης Αυγούστου 1996.

Χρηματοδότηση - αύξηση των πόρων

Οι διαθέσιμες πιστώσεις για την περίοδο 1997-1999, σύμφωνα με την κατανομή του προϋπολογισμού των διαρθρωτικών ταμείων που αποφασίστηκε το 1992 στο Ευρωπαϊκό Συμβούλιο του Εδιμβούργου, ανέρχονται σε 8,2 δισεκατ. ECU περίπου (σε τιμές 1997). Αυτό αντιστοιχεί σε πραγματική αύξηση κατά 13,8% σε σύγκριση με την προηγούμενη περίοδο προγραμματισμού 1994-1996. Βάσει προκαταρκτικών εκτιμήσεων, 859 εκατ. ECU περίπου αχρησιμοποίητων πιστώσεων θα μεταφερθούν από την προηγούμενη περίοδο και έχουν προστεθεί στο σύνολο. Όπως παρουσιάζεται στον κατωτέρω πίνακα, το ποσοστό των πιστώσεων του 1994-1996 που θα μεταφερθεί κυμαίνεται από 23 μέχρι 26% για τη Φινλανδία (1995-96), την Ιταλία, το Λουξεμβούργο και τις Κάτω Χώρες μέχρι 5 και 7% για τη Δανία, τη Γερμανία και το Η.Β. το μέσο ποσοστό μεταφοράς αχρησιμοποίητων πιστώσεων από την περίοδο 1994-1996 είναι περίπου 12%. Οι συνολικές διαθέσιμες πιστώσεις για τη δεύτερη περίοδο προγραμματισμού του στόχου 2 ανέρχονται λοιπόν σε **9,148 δισεκατ. ECU**.

ΚΡΑΤΗ ΜΕΛΗ	1997-1999	Μεταφορά από το 1994-96	% μεταφοράς	ΣΥΝΟΛΟ (1997-1999) (περιλαμβανομένης της μεταφοράς)
ΒΕΛΓΙΟ	187,398	28,749	18 %	216,147
ΔΑΝΙΑ	65,539	2,693	5 %	68,232
ΓΕΡΜΑΝΙΑ	861,077	40,056	5 %	901,133
ΙΣΠΑΝΙΑ	1328,923	156,123	14 %	1485,046
ΓΑΛΛΙΑ	2037,721	208,556	12 %	2246,280
ΙΤΑΛΙΑ	798,000	169,745	24 %	967,745
ΛΟΥΞΕΜΒΟΥΡΓΟ	8,066	1,771	25 %	9,837
ΚΑΤΩ ΧΩΡΕΣ	361,975	80,144	26 %	442,119
ΦΙΝΛΑΝΔΙΑ	119,148	16,145	23 %	135,293
ΗΝΩΜ. ΒΑΣΙΛΕΙΟ	2520,718	155,059	7 %	2675,777
ΣΥΝΟΛΟ	8288,565	859,041	12 %	9147,609

Οι κατευθύνσεις για το στόχο 2 - απόλυτη προτεραιότητα στην απασχόληση

Οι κατευθύνσεις που απηύθυνε η Επιτροπή στα κράτη μέλη στις 30 Απριλίου 1996 καθορίζουν τη δημιουργία θέσεων απασχόλησης ως πρώτη προτεραιότητα των νέων προγραμμάτων 1997-1999 του στόχου 2, πράγμα που θα επιτευχθεί με τη βελτίωση των παραγωγικών διαρθρώσεων και των προσόντων του εργατικού δυναμικού. Στις κατευθύνσεις τονίζεται εξάλλου ότι η συγκέντρωση σε παραγωγικές επενδύσεις που στοχεύουν να βελτιώσουν την ανάπτυξη και την ανταγωνιστικότητα της βιομηχανίας προϋποθέτει ότι κάθε προτεινόμενη χρηματοδότηση βασικών υποδομών θα πρέπει να αιτιολογείται με βάση τις ειδικές αναπτυξιακές ανάγκες της περιφέρειας. Οι επενδύσεις αυτές θα πρέπει επίσης να εντάσσονται και να συμβάλλουν άμεσα στη συνεργία και στους στόχους του

προγράμματος στο σύνολό του, ιδιαίτερα δε στη διατήρηση και στη δημιουργία θέσεων απασχόλησης.

Ο γενικός στόχος της διασφάλισης και ανάπτυξης της απασχόλησης διαρθρώνεται γύρω από τέσσερις ειδικές προτεραιότητες:

- **Ανταγωνιστικότητα και ανάπτυξη των ΜΜΕ.**

Έμφαση δίνεται στην ανάπτυξη του ενδογενούς δυναμικού, στην καλύτερη ανάλυση των αναγκών των τοπικών επιχειρήσεων, καθώς και στην αντιμετώπιση των προκλήσεων που θέτει, για παράδειγμα, η αναδυόμενη κοινωνία των πληροφοριών και η ανάγκη για διαχείριση ολικής ποιότητας. Συμπληρωματικά ως προς την ενδογενή ανάπτυξη, πρέπει να δοθεί προσοχή στη δημιουργία νέων πηγών απασχόλησης, μέσω των τοπικών πρωτοβουλιών ανάπτυξης και απασχόλησης, για την κάλυψη νέων αναγκών οι οποίες προς το παρόν δεν έχουν ικανοποιηθεί. Στο πλαίσιο αυτό, η παροχή ειδικής κατάρτισης στους κατόχους και διαχειριστές επιχειρήσεων, καθώς και η προσαρμογή των δεξιοτήτων των εργαζομένων θα συμβάλουν στη σταθερότητα και στην ανάπτυξη των ΜΜΕ.

- **Έρευνα και ανάπτυξη, καινοτομία και εργατικό δυναμικό ειδικευμένο στην τεχνολογία του μέλλοντος**

Γενικά, τα μέσα για τις δραστηριότητες έρευνας και ανάπτυξης υπάρχουν ήδη στα ανώτερα ιδρύματα εκπαίδευσης και κατάρτισης, αλλά θα πρέπει να βελτιστοποιηθεί η χρησιμοποίησή τους και να διευκολυνθεί η βιομηχανική συνεργασία και η δημιουργία συμπράξεων. Η αξιοποίηση των αποτελεσμάτων των ερευνητικών δραστηριοτήτων και η μεταφορά τεχνολογίας στις τοπικές επιχειρήσεις και βιομηχανίες ήταν ένας από τους βασικούς στόχους των επενδύσεων E&TA που χρηματοδοτήθηκαν από τα διαρθρωτικά ταμεία στις περιφέρειες του στόχου 2. Τα νέα προγράμματα θα πρέπει σε αυξανόμενο βαθμό να προβλέπουν την παροχή κατάρτισης σχετικά με τις νέες δυνατότητες απασχόλησης που προσφέρει η τεχνολογική καινοτομία, έτσι ώστε να εξασφαλίζεται επαρκής αριθμός ειδικευμένων εργαζομένων.

- **Περιβάλλον και αειφόρος ανάπτυξη**

Αναγνωρίζοντας τη συμπληρωματικότητα του περιβάλλοντος και της περιφερειακής ανάπτυξης, οι παρεμβάσεις θα έπρεπε να αφορούν δύο βασικά θέματα. Πρώτον, την αποκατάσταση των βιομηχανικών ζημιών του παρελθόντος και τη βελτίωση του φυσικού περιβάλλοντος ως παράγοντα βελτίωσης της ελκυστικότητας της περιοχής για τις επιχειρήσεις. Δεύτερον, την αξιοποίηση των οικολογικών προϊόντων όπως και των περιβαλλοντικών υπηρεσιών και τεχνολογιών ως δυναμικής πηγής μελλοντικού ανταγωνιστικού πλεονεκτήματος. Τα προγράμματα πρέπει επίσης να περιλαμβάνουν κατάλληλες προβλέψεις για την προώθηση της κατάρτισης και της ενημέρωσης σε θέματα περιβάλλοντος.

- **Ισότητα των ευκαιριών**

Η προώθηση της ισότητας των ευκαιριών μεταξύ ανδρών και γυναικών στα νέα προγράμματα του στόχου 2 μπορεί να περιλαμβάνει μέτρα που αποσκοπούν στο συνδυασμό της επαγγελματικής και της οικογενειακής

ζωής, στην αύξηση των ευκαιριών απασχόλησης των γυναικών και στην εξασφάλιση μέσων για την εξ αποστάσεως εκπαίδευση και για άλλους τύπους κατάρτισης.

Εκτός από τις προτεραιότητες των προγραμμάτων που αναφέρθηκαν προηγουμένως, η αξιολόγηση των προγραμμάτων 1994-1996 του στόχου 2 προσδιορίζει επίσης ορισμένους τρόπους με τους οποίους είναι δυνατόν να βελτιωθεί το περιεχόμενο και η ποιότητα των σχεδίων ανασυγκρότησης και των εγγράφων προγραμματισμού για την περίοδο 1997-1999. Για το λόγο αυτό, υπενθυμίζεται στις κατευθύνσεις η ανάγκη να εφαρμοστούν ευρύτερα οι αρχές της εταιρικής σχέσης και της προσθετικότητας, καθώς και η χρησιμοποίηση δεικτών για τον ποσοτικό προσδιορισμό των επιπτώσεων, ιδίως όσον αφορά τη δημιουργία θέσεων απασχόλησης.

III. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΚΑΙ ΠΟΙΟΤΗΤΑ ΤΩΝ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΩΝ

Ο κατάλογος των επιλέξιμων περιφερειών του στόχου 2 για την περίοδο 1997-1999 καταρτίσθηκε στις 8 Μαΐου 1996 και τα περισσότερα σχέδια ανασυγκρότησης των κρατών μελών υποβλήθηκαν στην Επιτροπή στο τέλος Αυγούστου και το Σεπτέμβριο του ίδιου έτους, σύμφωνα με τις ρυθμιστικές διατάξεις για το θέμα αυτό.

i) Το πλαίσιο αναφοράς

α) Κτηθείσα πείρα

Παρόλο που οι αξιολογήσεις των προγραμμάτων 1994-1996 δεν είχαν όλες ολοκληρωθεί πριν από την προετοιμασία των νέων προγραμμάτων, ορισμένα νέα ΕΕΠ έδειξαν ότι αποκομίσθηκε πείρα από την προηγούμενη περίοδο προγραμματισμού και ότι ελήφθηκε υπόψη κατά το στάδιο της προετοιμασίας τους. Αυτό αφορά ιδιαίτερα το πλαίσιο, την ανάλυση και το σχεδιασμό της στρατηγικής. Ένα αξιοπρόσεκτο παράδειγμα είναι το σχέδιο για την **Aquitaine (F)**, για το οποίο οι αξιολογητές διεδραμάτισαν σημαντικό ρόλο στον επανασχεδιασμό της στρατηγικής με βάση σαφείς και εμπειριστατωμένους στόχους, καθώς και στην ενίσχυση των συνεργιών στο πλαίσιο του προγράμματος. Γενικά, φαίνεται ότι τα σχέδια που βασίζονται εν μέρει ή ολοκληρωτικά στις αξιολογήσεις ή στην κτηθείσα πείρα των προηγούμενων προγραμμάτων έχουν διαμορφωθεί βάσει σαφέστερων και καλύτερα προσανατολισμένων στρατηγικών.

β) Εκ των προτέρων εκτίμηση

Σύμφωνα με το άρθρο 9 παράγραφος 9 του κανονισμού-πλαισίου και για να βελτιωθεί η συνολική ποιότητα και αποτελεσματικότητα των σχεδίων, πραγματοποιήθηκε εκ των προτέρων εκτίμηση όλων των σχεδίων κατά την οποία οι εκτιμητές έδωσαν ιδιαίτερη προσοχή στα ακόλουθα στοιχεία:

- ο βαθμός στον οποίον ελήφθησαν υπόψη στο πλαίσιο των σχεδίων οι προτεραιότητες που καθορίζονται στις κατευθύνσεις της Επιτροπής, και κατά πόσο ενσωματώθηκαν στα προτεινόμενα μέτρα.
- η ποιότητα της ανάλυσης που πραγματοποιήθηκε για την ενδιαφερόμενη περιοχή, συμπεριλαμβανομένου του εντοπισμού των κυριοτέρων εμποδίων στη σταθερή ανάπτυξη και του προσδιορισμού των αναπτυξιακών δυνατοτήτων.

- η εκτίμηση της στρατηγικής που παρουσιάζεται σε κάθε ΕΕΠ, ιδίως της συνεκτικότητας μεταξύ των δεδηλωμένων στόχων και των πόρων που θα διατεθούν για την επίτευξή τους.
- η καταλληλότητα των ποσοτικών δεικτών και στόχων, ιδίως όσον αφορά τις βασικές επιπτώσεις στο περιφερειακό ΑΕΠ, στην απασχόληση και στο περιβάλλον. Όσον αφορά τη δημιουργία θέσεων απασχόλησης, δόθηκε σημασία στο κατά πόσον εφαρμόστηκαν οι κατευθύνσεις της Επιτροπής για την αξιολόγηση των επιπτώσεων στην απασχόληση⁵, ιδίως σε σχέση με τη σαφήνεια και τη διαφάνεια των σχετικών υπολογισμών.
- όσον αφορά το περιβάλλον, τα βασικά θέματα αφορούσαν την ποιότητα της εκτίμησης του περιβάλλοντος στη συγκεκριμένη περιοχή και των περιβαλλοντικών επιπτώσεων της στρατηγικής και των σχετικών ενεργειών που παρουσίασαν τα κράτη μέλη.

Στις περιπτώσεις που οι αξιολογητές εντόπισαν ατέλειες στα αρχικώς υποβληθέντα σχέδια (βλέπε παρακάτω), καταβλήθηκαν βεβαίως από κοινού προσπάθειες για τη βελτίωση του περιεχομένου και της ποιότητας των σχεδίων κατά τη διάρκεια των διαπραγματεύσεων των σχετικών με τα έγγραφα προγραμματισμού. Τα βασικά θέματα που συζητήθηκαν ήταν τα εξής:

(i) Τήρηση των κατευθύνσεων του στόχου 2

Γενικά, τα προτεινόμενα προγράμματα περιελάμβαναν τις πολιτικές επιλογές που τονίζονται στις κατευθύνσεις, αλλά η ενσωμάτωσή τους στα υποβληθέντα σχέδια διέφερε σημαντικά τόσο από πλευράς περιεχομένου όσο και ποιότητας ανάλογα με τις περιφέρειες. Η **απασχόληση** ήταν το επίκεντρο όλων των προγραμμάτων αν και οι αξιολογητές ενίοτε έκριναν ότι οι επιπτώσεις ορισμένων προτεινόμενων μέτρων στη δημιουργία θέσεων απασχόλησης ήταν πολύ περιορισμένες ή έμμεσες. Έτσι σε ορισμένες περιπτώσεις, π.χ. **H.B.**, οι διαπραγματεύσεις οδήγησαν στην ενίσχυση των μέτρων που μπορούν να δημιουργήσουν ποιοτικές θέσεις απασχόλησης στις ενδιαφερόμενες περιοχές.

Τα περισσότερα σχέδια προέβλεπαν επίσης την ανάπτυξη των **MME** και του **ενδογενούς δυναμικού** ως κινητήριων δυνάμεων των περιφερειακών οικονομιών. Πολλά μέτρα αφορούσαν το **περιβάλλον**, αλλά ορισμένα από αυτά είχαν αρχικά εστιαστεί περισσότερο σε δραστηριότητες όπως η βελτίωση των εν γένει υποδομών και των υπηρεσιών από περιβαλλοντική και λειτουργική άποψη παρά στις επιχειρηματικές ευκαιρίες που προσφέρουν οι περιβαλλοντικές τεχνολογίες. Εντούτοις, είναι αλήθεια ότι οι τελευταίες δραστηριότητες καλύπτονται ως ένα σημείο από την γενική E&A και από τα κλαδικά αναπτυξιακά μέτρα. Πράγματι, οι ενέργειες **E&A** και **καινοτομίας** αναγνωρίζονται σε πολλά προγράμματα ως σημαντικά στοιχεία της στρατηγικής που αποσκοπεί στην ανάπτυξη ανταγωνιστικών και βιώσιμων τοπικών επιχειρήσεων.

Η αρχή της **ισότητας των ευκαιριών** μεταξύ ανδρών και γυναικών δεν είχε πλήρως προωθηθεί στα αρχικά σχέδια, αν και το ζήτημα αυτό ενισχύθηκε στα τελικά ΕΕΠ, ιδίως σε σύγκριση με την προηγούμενη περίοδο προγραμματισμού.

⁵ Τεχνική έκθεση σχετικά με την εκ των προτέρων εκτίμηση των επιπτώσεων που έχουν στην απασχόληση οι παρεμβάσεις των διαρθρωτικών ταμείων (διαθέσιμη στην αγγλική, γαλλική και γερμανική γλώσσα με τίτλο "Counting the jobs - How to evaluate the employment effects of Structural Fund interventions" - σειρά της ΓΑ XVI : EVALUATION and Documents αριθ. 1, Ιανουάριος 1997).

(ii) *Αναλύσεις ΠΑΕΑ (SWOT)*

Γενικά η παρουσίαση των σχεδίων ήταν ικανοποιητική και οι στρατηγικές τους αντιστοιχούσαν στο οικονομικό αναπτυξιακό πλαίσιο. Οι αναλύσεις ΠΑΕΑ (πλεονεκτήματα, αδυναμίες, ευκαιρίες, απειλές) χρησιμοποιήθηκαν με πιο συστηματικό τρόπο, αν και υπάρχει περιθώριο για κάποιες βελτιώσεις, όπως να συνδεθεί η μεθοδολογία αυτή με τη μεταφορά των στρατηγικών σε προτεραιότητες και μέτρα. Έτσι, οι διαπραγματεύσεις για το ΕΕΠ της **Δανίας**, για παράδειγμα, επέτρεψαν να διευρυνθεί σημαντικά και να τεκμηριωθεί η ανάλυση της κοινωνικοοικονομικής κατάστασης με βάση τα πλέον πρόσφατα στοιχεία για τις συνθήκες, τις ανάγκες και τις ευκαιρίες των περιφερειών.

(iii) *Στρατηγικοί στόχοι*

Οι στρατηγικές προσεγγίσεις διέφεραν σημαντικά όσον αφορά τη διάρθρωσή τους και το γεωγραφικό και τομεακό προσανατολισμό τους. Στις περισσότερες περιπτώσεις, παρατηρήθηκε έντονο το στοιχείο της **συνέχειας** μεταξύ της στρατηγικής των νέων προγραμμάτων και εκείνης της προηγούμενης περιόδου. Οι στρατηγικοί στόχοι εκφράστηκαν με πολλούς τρόπους στο πλαίσιο των σχεδίων, με συχνότερη αναφορά στο στοιχείο της δημιουργίας θέσεων απασχόλησης. Στο πλαίσιο του γενικού στόχου της οικονομικής ανάπτυξης, ορισμένα προγράμματα επικεντρώθηκαν στην απόλυτη (ή σχετική) βελτίωση ορισμένων κοινωνικοοικονομικών κριτηρίων όπως η απασχόληση, ο πληθυσμός και το εισόδημα. Άλλες στρατηγικές δηλώσεις έδωσαν μεγαλύτερη σημασία στις διαδικασίες ανασυγκρότησης, π.χ. στη διαφοροποίηση, στον εκσυγχρονισμό ή στις βασικές προτεραιότητες της στρατηγικής, π.χ. στις ΜΜΕ.

Όλα σχεδόν τα σχέδια καθόριζαν σαφείς στρατηγικούς στόχους, πράγμα που συνέβαλε στη λεπτομερέστερη παρουσίαση της στρατηγικής. Γενικά, τα σχέδια περιελάμβαναν τέσσερις ή πέντε στρατηγικούς στόχους, ο αριθμός τους όμως δεν αντανάκλασε απαραίτητα την έκταση του προγράμματος, αλλά συνήθως την πολυπλοκότητά του ή τον αριθμό των αναπτυξιακών πτυχών του. Οι στρατηγικοί στόχοι αφορούσαν, μεταξύ άλλων, την ανάπτυξη συγκεκριμένων τομέων όπως ο τουρισμός και οι μεταφορές, την αξιοποίηση πλεονεκτημάτων όπως η θέση και οι υποδομές της Ε&ΤΑ, τη δημιουργία μικρών επιχειρήσεων και τη διαφοροποίηση των βιομηχανικών δραστηριοτήτων, την ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας ή των επιχειρηματικών δραστηριοτήτων. Ορισμένοι στόχοι τόνιζαν επίσης τις οριζόντιες πτυχές της οικονομικής ανάπτυξης, όπως τη συμβατότητα με το περιβάλλον και την ισότητα των ευκαιριών. Ειδικότερα, πολλά σχέδια είχαν τομεακή στόχευση (π.χ. τα σχέδια της **Γαλλίας** και της **Ιταλίας**) ή εστιάζονταν στις "κινητήριες δυνάμεις της αλλαγής" (**H.B.**): στην περίπτωση των στρατηγικών των **Κάτω Χωρών** δόθηκε έμφαση στο δυναμικό των προσεγγίσεων που βασίζονται στις διαθέσιμες γνώσεις για την ανάπτυξη νέων μορφών οικονομικής δραστηριότητας.

(iv) *Στόχευση των μέτρων*

Γενικά, τα μέτρα συμφωνούσαν απόλυτα με τους στρατηγικούς στόχους και τις προτεραιότητες των σχεδίων. Οι στρατηγικές κάλυψαν μία ευρεία κλίμακα παρεμβάσεων και δεν περιορίστηκαν σε ορισμένα κρίσιμα στοιχεία της οικονομικής ανασυγκρότησης, αν και αυτό δυσκόλεψε την επίτευξη συμπληρωματικότητας και συνεργιών. Οι ΜΜΕ και το ενδογενές δυναμικό ήταν οι κυριότεροι στόχοι σχεδόν όλων των σχεδίων, και ιδιαίτερα της **Ιταλίας**, όπου το ποσοστό των πόρων που αφιερώθηκε στις ενέργειες αυτές υπερβαίνει το 50% της συνολικής χρηματοδότησης. Παρόλο που η στόχευση των ενεργειών κατάρτισης δεν ήταν πάντα σαφής, γεγονός που οφείλεται εν μέρει στον οριζόντιο χαρακτήρα των μέτρων για το ανθρώπινο δυναμικό, παρατηρήθηκαν ορισμένες βελτιώσεις, για

παράδειγμα, στο **Η.Β.** όπου "στρατηγικές ομάδες για την αγορά εργασίας" θα παρέχουν πληροφορίες, με στόχο να προσαρμοστούν οι προτεραιότητες του ΕΚΤ στις ιδιαιτερότητες της τοπικής αγοράς εργασίας. Το περιβάλλον ήταν μία από τις βασικές προτεραιότητες των στρατηγικών περιφερειακής ανάπτυξης, αν και ο ρόλος του από χρηματοδοτική άποψη παρέμεινε σχετικά περιορισμένος, δεδομένου ότι μόνο το 5,2% των συνολικών πιστώσεων του στόχου 2 αφορούν άμεσα τα περιβαλλοντικά μέτρα. Πρέπει ωστόσο να τονιστεί ότι ορισμένα σχέδια έδωσαν ιδιαίτερη προσοχή σε συγκεκριμένα περιβαλλοντικά ζητήματα. Για παράδειγμα, στο **Νότιο Λιμβούργο (NL)** δόθηκε έμφαση στη σχέση μεταξύ απασχόλησης και περιβάλλοντος, στο σχέδιο της **Φινλανδίας** παρουσιάστηκαν σημαντικά καινοτόμα περιβαλλοντικά μέτρα, ενώ στη **Δανία** οι περιβαλλοντικές ενέργειες ενσωματώθηκαν πλήρως σε άλλα μέτρα του προγράμματος.

Η ενοποίηση των μέτρων του ΕΤΠΑ και του ΕΚΤ βελτιώθηκε σε σύγκριση με την περίοδο 1994-96. Παραδείγματα ορθής πρακτικής παρατηρήθηκαν σε ορισμένες περιοχές (**Βρέμη, Τοσκάνη**, ορισμένες περιοχές των **Κάτω Χωρών**) όπου βελτιώθηκε η διαχείριση και ο συντονισμός των ενεργειών κατάρτισης σε τοπικό επίπεδο.

(v) Ποσοτικός προσδιορισμός στόχων και επιπτώσεων

Η αρχική έλλειψη ποσοτικού προσδιορισμού των στόχων και των επιπτώσεων, ιδίως στην απασχόληση, όπως και η έλλειψη βασικών δεδομένων ήταν ένα από τα πιο απογοητευτικά χαρακτηριστικά των αρχικών σχεδίων, αν και στη συνέχεια σημειώθηκε σημαντική πρόοδος. Ως ιδιαίτερο παράδειγμα, αναφέρονται τα ΕΕΠ για τη **Γαλλία**, των οποίων οι αρχικές προτάσεις συμπληρώθηκαν κατά τη διάρκεια των διαπραγματεύσεων με στοιχεία σχετικά, για παράδειγμα με την κοινωνικοοικονομική ανάλυση, τους βασικούς δείκτες και τις πληροφορίες για το περιβάλλον.

Όσον αφορά τις επιπτώσεις στην απασχόληση, χρησιμοποιήθηκε ελάχιστα το μεθοδολογικό πλαίσιο για την εκ των προτέρων ποσοτική εκτίμηση των επιπτώσεων στην απασχόληση, το οποίο κοινοποιήθηκε στα κράτη μέλη (βλέπε παραπάνω). Αξιοσημείωτη εξαίρεση, μεταξύ άλλων, αποτελεί το ΕΕΠ για την **Aquitaine (F)**, στο πλαίσιο του οποίου η μεθοδολογία της Επιτροπής ακολουθήθηκε ευρέως και αποδείχθηκε αποτελεσματική για την παρακολούθηση και την αξιολόγηση. Εντούτοις, όπως αναφέρεται παρακάτω στην παρούσα ανακοίνωση, σημειώθηκε σημαντική πρόοδος σε σύγκριση με την περίοδο 1994-96 όσον αφορά την εκτίμηση του αριθμού των θέσεων εργασίας που δημιουργούνται ή διατηρούνται ως αποτέλεσμα των παρεμβάσεων του στόχου 2.

(vi) Περιβαλλοντικές εκτιμήσεις

Τα περισσότερα σχέδια περιελάμβαναν μια στρατηγική περιβαλλοντική εκτίμηση και επικεντρώνονταν σε ορισμένα περιβαλλοντικά ζητήματα. Γενικά, θα έπρεπε να δοθεί μεγαλύτερη προσοχή στους ποσοτικούς δείκτες, αλλά ορισμένα σχέδια παρείχαν, βάσει ενός εντύπου υποδείγματος, λεπτομερείς πληροφορίες σχετικά με τις πιθανές περιβαλλοντικές επιπτώσεις των μέτρων. Εξάλλου, οι δεσμοί μεταξύ του εφαρμοζόμενου μέτρου και του προγράμματος γενικά έπρεπε να βελτιωθούν περαιτέρω και σε σπάνιες περιπτώσεις αναφέρθηκε στα σχέδια η αρχή "ο ρυπαίνων πληρώνει" ή δόθηκαν πληροφορίες σχετικά με την εφαρμογή της. Όσον αφορά το θέμα αυτό, είναι παραδειγματικό το σχέδιο της **Φινλανδίας** όχι μόνο για τα καινοτόμα περιβαλλοντικά μέτρα του, αλλά και για την προτεινόμενη εκ των προτέρων εκτίμηση των περιβαλλοντικών επιπτώσεων, καθώς και τη συμμετοχή

των περιβαλλοντικών αρχών στη λήψη αποφάσεων, την παρακολούθηση και την αξιολόγηση.

Πράγματι, η συμμετοχή των περιβαλλοντικών αρχών βελτιώθηκε γενικά, παρόλο που ορισμένες ελλείψεις όπως οι προαναφερόμενες υπενθυμίζουν τη μεγάλη σημασία της συμμετοχής τους στη φάση του προγραμματισμού, ώστε να εξασφαλίζεται η ισορροπία και η αποτελεσματικότητα του σχεδίου όσον αφορά την αιφόρο ανάπτυξη.

γ) Τήρηση των αρχών της εταιρικής σχέσης και της προσθετικότητας

Εταιρική σχέση

Τα περισσότερα σχέδια ανέλαβαν τη δέσμευση να εξασφαλίσουν την πλήρη συμμετοχή και έλεγχο του προγράμματος από τους εταίρους, καθώς και την ενσωμάτωση των προγραμμάτων του στόχου 2 σε άλλες πρωτοβουλίες αναζωογόνησης που αναλαμβάνονται στην ενδιαφερόμενη περιοχή. Παρόλο που η συμμετοχή των οικονομικών και κοινωνικών εταίρων δεν καθορίστηκε πάντα επακριβώς, οι μορφές διαβούλευσης που αναλήφθηκαν με εταιρικές οργανώσεις περιελάμβαναν, για παράδειγμα, στη **Δυτική Σκωτία (U.K.)** ομάδες εργασίας, σεμινάρια και γραπτά ερωτηματολόγια.

Προσθετικότητα

Σύμφωνα με την αρχή της προσθετικότητας, τα κράτη μέλη πρέπει να διατηρούν, για το σύνολο των περιοχών που εντάσσονται σε ένα στόχο, τις επιλέξιμες δημόσιες διαρθρωτικές ή ανάλογες δαπάνες τους τουλάχιστον στο ίδιο επίπεδο με εκείνο της προηγούμενης περιόδου προγραμματισμού. Όσον αφορά το στόχο 2 για την περίοδο 1997-1999, αυτό σημαίνει ότι κάθε ενδιαφερόμενο κράτος μέλος οφείλει να εξασφαλίσει συνολικά, για όλες τις περιοχές του που εντάσσονται στον στόχο 2, το ίδιο επίπεδο δαπανών με εκείνο του 1994-1996.

Η διαπίστωση της προσθετικότητας αποδείχθηκε ωστόσο και πάλι δύσκολη, εξαιτίας των δυσκολιών συγκέντρωσης των απαιτούμενων πληροφοριών ή επαλήθευσης των υποβληθέντων δεδομένων. Πράγματι, για τα περισσότερα νέα έγγραφα προγραμματισμού του στόχου 2, χρειάστηκε να προβλεφθεί στις αποφάσεις ρήτρα αναστολής των κοινοτικών πληρωμών μετά την πρώτη προκαταβολή, έως ότου ολοκληρωθεί η εκ των προτέρων επαλήθευση της εφαρμογής της αρχής της προσθετικότητας. Τα έγγραφα προγραμματισμού της **Γερμανίας** και της **Φινλανδίας** εγκρίθηκαν χωρίς την εισαγωγή αυτής της ρήτρας, δεδομένου ότι παρείχαν επαρκείς αποδείξεις της τήρησης αυτής της αρχής. Όσον αφορά το **H.B.** και τη **Δανία**, η ρήτρα δεν συμπεριελήφθηκε στις τελικές αποφάσεις, αφού ικανοποιήθηκαν οι σχετικές απαιτήσεις μετά την έγκριση επί της αρχής της Επιτροπής.

ii) Προστιθέμενη αξία από τις διαπραγματεύσεις

Οι διαπραγματεύσεις για τα νέα έγγραφα προγραμματισμού διεξήχθησαν από τον Οκτώβριο/Νοέμβριο 1996 και μετά και, όπως αναφέρθηκε προηγουμένως, επέτρεψαν να βελτιωθεί η ποιότητα και η αποτελεσματικότητα των προγραμμάτων με διάφορους τρόπους, ιδίως με βάση τα αποτελέσματα της αξιολόγησης σχετικά με την τήρηση των κατευθύνσεων του στόχου 2 και την πρώτιστη προτεραιότητα για τη δημιουργία απασχόλησης. Σε ορισμένες περιπτώσεις, για παράδειγμα, οι διαπραγματεύσεις επέτρεψαν να δοθεί μεγαλύτερη σημασία στα μέτρα που συμβάλλουν στη δημιουργία απασχόλησης. Οι διαπραγματεύσεις έδωσαν επίσης την ευκαιρία για επανεξέταση, σε ορισμένες περιπτώσεις, των προγραμμάτων εκ

των κάτω προς τα άνω. Περισσότερες πληροφορίες σχετικά με την προστιθέμενη αξία από τις διαπραγματεύσεις παρέχονται στο τέλος κάθε συνοπτικής παρουσίασης ανά κράτος μέλος στο **παράρτημα 3**.

iii) **Ανάλυση των αναπτυξιακών προτεραιοτήτων**

Κατηγορίες δαπανών

Ακολουθεί μια γενική ανάλυση της εγκεκριμένης χρηματοδότησης για το στόχο 2 με βάση τις τέσσερις κύριες κατηγορίες δαπανών (συν την τεχνική βοήθεια) που παρουσιάζονται στον πίνακα του **παραρτήματος 2**. Σύμφωνα με την ολοκληρωμένη προσέγγιση, κάθε κατηγορία περιλαμβάνει τις πιστώσεις του ΕΤΠΑ και του ΕΚΤ. Υπενθυμίζεται επίσης ότι η ανάλυση των δαπανών παρουσιάζει ορισμένες διαφορές κατάταξης ή ερμηνείας, για παράδειγμα όσον αφορά τον ορισμό των "περιβαλλοντικών" μέτρων σε αντιδιαστολή προς τα μέτρα "ανάπλασης". Ως ένα βαθμό, η επικάλυψη μεταξύ αυτών των τομέων είναι αναπόφευκτη. Η ανάλυση περιλαμβάνει παραδείγματα από τα έγγραφα προγραμματισμού, ιδίως όταν από την εξέταση των χρηματοδοτικών παραρτημάτων προκύπτει ότι σημαντικές δαπάνες έχουν διατεθεί σε έναν τύπο ενέργειας σε μια συγκεκριμένη περιφέρεια, καθώς και άλλα αξιοσημείωτα ή καινοτόμα παραδείγματα. Από την άποψη αυτή, ιδιαίτερη προσοχή δόθηκε, και πάλι με κατάλληλα παραδείγματα, στην εκτίμηση του βαθμού στον οποίο ελήφθησαν υπόψη οι κατευθύνσεις του στόχου 2 στο πλαίσιο των προτεραιοτήτων και των μέτρων.

Η συνολική κατανομή ανά κατηγορία δαπανών ήταν η εξής:

- **Παραγωγικό περιβάλλον** - η κατηγορία αυτή περιλαμβάνει όλα τα μέτρα που αποβλέπουν στην προώθηση της ανάπτυξης και της ανταγωνιστικότητας της βιομηχανίας και των επιχειρήσεων, ιδίως των ΜΜΕ, στη διαφοροποίηση από τη φθίνουσα βιομηχανία, π.χ. με την ανάπτυξη του τουρισμού, και στη βελτίωση της υποστηρικτικής υποδομής, όταν αυτό δικαιολογείται από τις αναπτυξιακές ανάγκες:
47,4% (45,2% το 1994-1996).
- **Ανθρώπινο δυναμικό** - πρόκειται κυρίως για μέτρα κατάρτισης και για ενισχύσεις στην απασχόληση, με ιδιαίτερη έμφαση στη συνεχιζόμενη κατάρτιση που εστιάζεται σε όσους έχουν ενταχθεί στον κόσμο των εργαζομένων, αλλά χρειάζονται περαιτέρω κατάρτιση, εμπειρία και μετεκπαίδευση, ώστε να ανταποκρίνονται στην υπάρχουσα ή προβλεπόμενη ζήτηση της περιφέρειας. Η κατηγορία αυτή περιλαμβάνει και τις δραστηριότητες E&A, ιδίως όταν συνδέονται με την κατάρτιση στις εργασίες του μέλλοντος:
33,8% (34,1% το 1994-1996).
- **Χωροταξικός σχεδιασμός και ανάπλαση** - μέτρα για την αποκατάσταση και τη διαμόρφωση υποβαθμισμένων βιομηχανικών και αστικών περιοχών, συμπεριλαμβανομένης της απορρύπανσης γαιών, της τυχόν αναγκαίας επιτόπιας υποδομής ή ορισμένων συναφών περιβαλλοντικών μέτρων:
12,3% (13,7% το 1994-1996).
- **Περιβάλλον** - μέτρα που συνδέονται με την προστασία του περιβάλλοντος, π.χ. για την προώθηση του "πράσινου" τουρισμού, των καθαρών τεχνολογιών, των νέων μεθόδων παραγωγής, της επεξεργασίας και ανακύκλωσης βιομηχανικών

αποβλήτων και ύδατος κλπ.:

5,2% (5,7% το 1994-1996).

- Τεχνική βοήθεια

1,3%

Κατανομή των πιστώσεων ανά Ταμείο

Όπως αναφέρθηκε προηγουμένως, τα νέα προγράμματα καταρτίστηκαν με βάση τα σχέδια που πρότειναν οι περιφέρειες και τα κράτη μέλη. Οι παρεμβάσεις που περιγράφονται αντανάκλουν τις περιφερειακές ανάγκες λαμβάνοντας υπόψη την ποικιλία των ενδιαφερομένων περιοχών και τις διαφορετικές τους απαιτήσεις. Ομοίως, τα αντίστοιχα μερίδια των ταμείων δεν προκύπτουν από προκαθορισμένες "ποσοστώσεις", αλλά αντανάκλουν τις ανάγκες και τις προτεραιότητες που συμφωνήθηκαν στο πλαίσιο της εταιρικής σχέσης. Γενικά, η κατανομή των πιστώσεων μεταξύ των ταμείων που απορρέει από τις διαφορετικές προτεραιότητες των ΕΕΠ (και του ΚΠΣ) για την περίοδο 1997-99 (βλέπε **παράρτημα 1**) παρέμεινε η ίδια με εκείνη της προηγούμενης περιόδου:

ΕΤΠΑ: 77% και ΕΚΤ: 23%

Η κατανομή κυμάνθηκε από τη χαμηλότερη μέση αναλογία για το ΕΤΠΑ (66%) και συνεπώς, την υψηλότερη για το ΕΚΤ (34%) στις **Κάτω Χώρες** μέχρι την υψηλότερη αναλογία για το ΕΤΠΑ (82%) και τη χαμηλότερη για το ΕΚΤ (18%) στη **Γαλλία**.

Αναμενόμενες επιπτώσεις στην απασχόληση

Σημαντική πρόοδος πραγματοποιήθηκε όσον αφορά τον ποσοτικό προσδιορισμό των επιπτώσεων στην απασχόληση στο πλαίσιο των ΕΕΠ της περιόδου 1997-99. Λεπτομερείς εκτιμήσεις σε επίπεδο των μέτρων πραγματοποιήθηκαν σε 55 ΕΕΠ, που αντιστοιχούν σε 66% περίπου της συνολικής χρηματοδότησης της ΕΕ. Τα περισσότερα από αυτά τα προγράμματα επικεντρώθηκαν στις θέσεις εργασίας που δημιουργούνται ή διασφαλίζονται χάρη στις παρεμβάσεις και αναφέρονται γενικά στο μεικτό αριθμό θέσεων εργασίας, χωρίς να λαμβάνεται υπόψη το φαινόμενο της αδράνειας ή της μετατόπισης ή άλλες έμμεσες επιπτώσεις. Αξιοσημείωτη εξαίρεση αποτελούν ορισμένα ΕΕΠ για το **Η.Β.** και τη **Γαλλία**, τα οποία παρέχουν ειδικές εκτιμήσεις του καθαρού αριθμού των θέσεων εργασίας που δημιουργούνται.

Τα δεδομένα σχετικά με τον μεικτό αριθμό διατηρούμενων θέσεων απασχόλησης συγκεντρώθηκαν από τα εγκεκριμένα ΕΕΠ, αποκλείοντας εκείνα που παρείχαν μόνο συνολικές εκτιμήσεις. Τα συνολικά αποτελέσματα παρουσιάζονται στο **παράρτημα 4**. Πραγματοποιήθηκε μία αναταξινόμηση των δεδομένων ανάλογα με τους κύριους τομείς παρέμβασης, προκειμένου να συγκριθεί η σχετική τους αποτελεσματικότητα με βάση το μέσο κόστος ανά θέση εργασίας. Η ερμηνεία αυτών των αριθμών πρέπει, ωστόσο, να γίνεται με μεγάλη προσοχή, δεδομένου ότι οι διάφορες περιφέρειες δεν χρησιμοποίησαν την ίδια μεθοδολογία (βλέπε προηγουμένως) για την εκτίμηση των επιπτώσεων στην απασχόληση.

Βάσει αυτών των δεδομένων (τα οποία πρέπει να εκλεπτυνθούν περαιτέρω), εκτιμάται ότι περίπου 880.000 μεικτές θέσεις εργασίας θα δημιουργηθούν, διασωθούν ή αναδιανεμηθούν ως αποτέλεσμα των παρεμβάσεων του στόχου 2 κατά την περίοδο 1997-99. Ο αριθμός αυτός κυμαίνεται, σύμφωνα με πρόσφατες εκτιμήσεις, περίπου στο ίδιο επίπεδο με εκείνο των προγραμμάτων που εφαρμόστηκαν την περίοδο 1989-93. Οι προσωρινές θέσεις εργασίας αντιπροσωπεύουν σχετικά μικρή αναλογία των συνολικών επιπτώσεων στην

απασχόληση, δηλαδή περίπου 100.000 θέσεις εργασίας για επτά κράτη μέλη. Τα τρία κυριότερα δικαιούχα κράτη μέλη, η Γαλλία, η Ισπανία και το Η.Β., τα οποία συγκεντρώνουν περίπου το 70% της συνολικής χρηματοδότησης του στόχου 2, αθροίζουν πάνω από τα δύο τρίτα του μεικτού αριθμού θέσεων απασχόλησης.

Η μέση δημόσια χρηματοδότηση ανά θέση απασχόλησης εκτιμάται σε άνω των 13.800 ECU. Εάν ληφθεί υπόψη μόνον το κόστος για την ΕΕ, δηλαδή η χρηματοδότηση του ΕΤΠΑ και ΕΚΤ, ο αντίστοιχος αριθμός είναι περίπου 6.100 ECU. Υπάρχουν σημαντικές διαφορές όσον αφορά το κόστος για την ΕΕ ανά θέση εργασίας, το οποίο κυμαίνεται κατά μέσο όρο από 4.400 ECU περίπου στην Ισπανία μέχρι 24.000 ECU περίπου στη Δανία. Αυτό εξηγείται εν μέρει από τις διαφορετικές προτεραιότητες που έχουν επιλεγεί στο πλαίσιο των στρατηγικών του στόχου 2. Όταν, για παράδειγμα, δίνεται προτεραιότητα στις επενδύσεις για υποδομές, φαίνεται ότι οι επιπτώσεις στην απασχόληση δεν εμφανίζονται βραχυπρόθεσμα και αυτό αντανakλάται στο υψηλότερο κόστος ανά θέση απασχόλησης απ' ό,τι σε άλλες περιοχές όπου δίνεται έμφαση, για παράδειγμα, στη στήριξη των ΜΜΕ, η οποία έχει πιο άμεσες επιπτώσεις.

Παραγωγικό περιβάλλον

Στις κατευθύνσεις για το στόχο 2 τονίζεται η ανάγκη να συνεχιστούν οι προσπάθειες για τη βελτίωση της ανταγωνιστικότητας του παραγωγικού τομέα σε περιφερειακό επίπεδο. Αντίθετα, οι δαπάνες για υποστηρικτική υποδομή (βλέπε παρακάτω) πρέπει να αιτιολογούνται με βάση το ρόλο της στην ανάπτυξη του παραγωγικού τομέα και τη συμβολή της στη διατήρηση και στη δημιουργία θέσεων απασχόλησης. Στα νέα προγράμματα προβλέπεται να χορηγηθούν 4.337 εκατ. ECU για τον παραγωγικό τομέα, δηλαδή **47,4%** των συνολικών δαπανών του στόχου 2 για την περίοδο 1997-1999 (έναντι 45,2% κατά την προηγούμενη περίοδο).

Βιομηχανία και υπηρεσίες όλων των τύπων

Περίπου 25% της συνολικής χρηματοδότησης για το παραγωγικό περιβάλλον (1.088 εκατ. ECU) θα χορηγηθεί σε γενικές επενδύσεις προς όφελος της βιομηχανίας και των υπηρεσιών. Οι μεγαλύτερες δαπάνες για τον τομέα αυτό θα πραγματοποιηθούν στο Η.Β. (564 εκατ. ECU) και αντιπροσωπεύουν το 40% της χρηματοδότησης της χώρας αυτής για το παραγωγικό περιβάλλον. Η Γαλλία (252 εκατ. ECU) διαθέτει επίσης σημαντικούς πόρους σε σχέση με τα άλλα κράτη μέλη για τους τομείς της βιομηχανίας και των υπηρεσιών.

Προτεραιότητες της χωροταξικής ανάπτυξης

Στη Βορειοανατολική Αγγλία (H.B), οι επενδύσεις αυτές (ύψους 138,7 εκατ. ECU ή 36% της συνολικής δαπάνης για το στόχο 2) εστιάζονται σε μέτρα στο πλαίσιο της προτεραιότητας 3 "στρατηγική περιφερειακή ανάπτυξη" και της προτεραιότητας 4 "κοινοτική οικονομική ανάπτυξη" (το τελευταίο σημείο εξηγείται παρακάτω). Οι ενέργειες στο πλαίσιο της πρώτης προτεραιότητας αποσκοπούν τόσο στη φυσική ανάπλαση στρατηγικών περιοχών όσο και στην ανάπτυξη ορισμένων τομέων που ενέχουν σημαντικό δυναμικό δημιουργίας απασχόλησης. Οι δραστηριότητες αφορούν την ανάπτυξη των τομέων του πολιτισμού και του τουρισμού και τη στήριξη του συντονισμού των δραστηριοτήτων των οργανισμών οικονομικής ανάπτυξης και ευρέσεως εργασίας. Προβλέπεται επίσης η ανάπτυξη του ανθρώπινου δυναμικού με μέτρα κατάρτισης και άλλες ενέργειες, όπως ο έλεγχος δεξιοτήτων και η έρευνα της αγοράς εργασίας.

Στήριξη της υφιστάμενης βιομηχανίας και ανάπτυξη νέων δραστηριοτήτων

Βασικός στόχος της οικονομικής στρατηγικής της περιοχής **Rhône-Alpes (F)** παραμένει η διατήρηση των υφιστάμενων βιομηχανιών, παρόλο που επιδιώκεται επίσης η ανάπτυξη άλλων δραστηριοτήτων και η προσέλκυση ξένων επενδύσεων. Αυτό αντικατοπτρίζεται στην προτεραιότητα που δίνει το ΕΕΠ στη "στήριξη και μετατροπή των υφιστάμενων δραστηριοτήτων", για την οποία χορηγούνται 50 εκατ. ECU ή 33% των συνολικών πόρων του προγράμματος. Τα τέσσερα μέτρα στο πλαίσιο αυτής της προτεραιότητας περιλαμβάνουν την άμεση στήριξη επιχειρήσεων (βελτίωση των τεχνικών παραγωγής με τη χρησιμοποίηση νέων τεχνολογιών, ποιοτική διαχείριση, επενδύσεις σε άυλα στοιχεία της εμπορικής στρατηγικής, διαχείριση του ανθρώπινου δυναμικού κλπ.)· την ανάπτυξη νέων επιχειρήσεων (παροχή κοινών υπηρεσιών, μεταφορά τεχνολογίας, προετοιμασία νέων επιχειρήσεων)· την ανάπτυξη του τομέα των υπηρεσιών (απόκτηση νέων δεξιοτήτων, ανάλυση των αναγκών, παροχή μέσων για έρευνα και ανώτερη εκπαίδευση) και την ενθάρρυνση επενδύσεων για την ανάπτυξη του ανθρώπινου δυναμικού (έλεγχος δεξιοτήτων, στοχοθετημένη κατάρτιση κλπ.).

MME

Συνολικά, το 16% των πόρων του στόχου 2 έχουν διατεθεί ειδικά στον τομέα των MME. Οι κατευθύνσεις για το στόχο 2 έδωσαν προτεραιότητα στην ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας και της διεθνοποίησης των MME, ιδίως μέσω της βελτίωσης της διαχείρισής τους, της πρόσβασης σε χρηματοοικονομικές υπηρεσίες και της ανάπτυξης της βιομηχανικής συνεργασίας. Συμπληρωματικά αναγνωρίστηκε η ανάγκη για διαχείριση ολικής ποιότητας και ο ρόλος της σύγχρονης τεχνολογίας πληροφόρησης και επικοινωνιών (ΓΠΕ) στο πλαίσιο της κοινωνίας των πληροφοριών.

Ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας των ΜΜΕ

Μεταξύ των γερμανικών ΕΕΠ, το μοναδικό μεγάλο πρόγραμμα που αφορά ειδικά τις ΜΜΕ θα εφαρμοστεί στη **Βόρεια Ρηνανία-Βεστφάλια** με προϋπολογισμό 47,7 εκατ. ECU. Μεταξύ των στόχων του είναι η αύξηση του αριθμού των ΜΜΕ και η προετοιμασία τους για το διεθνή ανταγωνισμό. Οι ενέργειες για την επίτευξη του τελευταίου στόχου επικεντρώνονται σε θέματα όπως η χρηματοδότηση των επιχειρήσεων (συμπεριλαμβανομένης της επιδότησης επιτοκίων), η ειδίκευση των εργαζομένων και η εισαγωγή νέας τεχνολογίας.

Παροχή συμβουλών στις ΜΜΕ σχετικά με την κοινωνία των πληροφοριών

Στο **Πεδεμόντιο (I)** θα διατεθούν 71,2 εκατ. ECU (περίπου το ένα τέταρτο των συνολικών πόρων του προγράμματος) για ενέργειες στο πλαίσιο της προτεραιότητας 3 "διάδοση των τεχνολογικών καινοτομιών και της κοινωνίας των πληροφοριών". Αυτό αφορά πρωτίστως τη δημιουργία νέων επιχειρήσεων, ιδίως μέσα σε τεχνολογικά πάρκα. Περιλαμβάνει επίσης ένα νέο μέτρο για την παροχή πληροφοριών και συμβουλών σχετικά με την κοινωνία των πληροφοριών στις ΜΜΕ.

Τοπικές πρωτοβουλίες ανάπτυξης και απασχόλησης

Η ανακοίνωση της Επιτροπής προς το Συμβούλιο⁶ σχετικά με τη δημιουργία νέων πηγών απασχόλησης για την κάλυψη των τοπικών αναγκών αντανακλάται στις **κατευθύνσεις για το στόχο 2**. Στην περίπτωση του **H.B.**, το θέμα αυτό, το οποίο λαμβάνει την ιδιαίτερη μορφή της προσέγγισης με γεωγραφική στόχευση, περιλαμβάνεται σε όλα σχεδόν τα ΕΕΠ στο πλαίσιο των προτεραιοτήτων για την **κοινοτική οικονομική ανάπτυξη**. Στόχος είναι να συγκεντρωθούν οι πόροι στις πλέον ενδεείς και κοινωνικά περιθωριοποιημένες κοινότητες εντός των επιλέξιμων περιοχών. Για την περίοδο 1997-99, ο στόχος αυτός αποτελεί νέα προτεραιότητα για το **Thanet**, ενώ στην **Industrial South Wales** ενισχύθηκαν οι υφιστάμενες ενέργειες και αποτελούν πλέον μια χωριστή προτεραιότητα.

⁶ COM(95) 273 της 13ης Ιουνίου 1995 σχετικά με τη στρατηγική ενθάρρυνσης των τοπικών πρωτοβουλιών ανάπτυξης, απασχόλησης και δημιουργίας θέσεων εργασίας.

Κοινοτική οικονομική ανάπτυξη

Στο **Yorkshire & Humberside (H.B.)** η προτεραιότητα 5 "κοινοτική οικονομική ανάπτυξη" καλύπτει το 25% (99,7 εκατ. ECU) του συνολικού προϋπολογισμού του στόχου 2 για την περιοχή. Στόχος είναι να αναπτυχθούν οι δεξιότητες στις κοινότητες στόχου με τη στήριξη της οικονομικής αναζωογόνησης και την καταπολέμηση του αποκλεισμού των κατοίκων από τις οικονομικές ευκαιρίες. Οι ενέργειες θα αναληφθούν στο πλαίσιο τριών βασικών μέτρων: βοήθεια προς τις κοινότητες για να μπορέσουν να βοηθηθούν από μόνες τους, πρόσβαση στην εργασία και εισαγωγή των κοινοτήτων στον κόσμο της εργασίας. Τα μέτρα περιλαμβάνουν την προπαρασκευή ελέγχων κοινοτήτων (συμπεριλαμβανομένου του ανθρώπινου δυναμικού), την αξιολόγηση των αναγκών ανά περιοχή, την δημιουργία κοινοτικών εγκαταστάσεων για την παροχή υπηρεσιών κατάρτισης, απασχόλησης και ανάπτυξης επιχειρήσεων, τη βελτίωση των δημοσίων μεταφορών για τη σύνδεση των υποβαθμισμένων κοινοτήτων με τις πόλεις και τους χώρους βιομηχανικής ανάπτυξης. Η στήριξη του ΕΚΤ θα διατεθεί για ενέργειες που αποσκοπούν στην προώθηση των επιχειρήσεων, στην επανεκπαίδευση και την αναβάθμιση των δεξιοτήτων για την προσέγγιση των εθνικών προτύπων, καθώς και στην ανάπτυξη δομών για τη φύλαξη παιδιών και άλλων εξαρτώμενων ατόμων, σε σύνδεση με την κατάρτιση ή την απασχόληση.

Στο **Βέλγιο**, μια νέα προτεραιότητα για την "τοπική οικονομία" εισήχθη στο πρόγραμμα του **Turnhout**. Οι τοπικές πρωτοβουλίες ανάπτυξης και απασχόλησης θα περιλάβουν ενέργειες για την κάλυψη των τοπικών αναγκών στους τομείς του πολιτισμού, του περιβάλλοντος και των ενεργειακών πηγών. Στην περιοχή του **Λιμβούργου**, παρεμφερείς παρεμβάσεις αποσκοπούν στη δημιουργία 100 νέων θέσεων εργασίας, από τις οποίες οι μισές προορίζονται για γυναίκες.

Τοπικά σύμφωνα απασχόλησης

Κατά τη συνάντησή τους στη Φλωρεντία τον Ιούνιο του 1996, οι αρχηγοί κρατών και κυβερνήσεων της ΕΕ ενέκριναν τις κατευθύνσεις της Επιτροπής⁷ για την αύξηση της επίπτωσης των κοινοτικών διαρθρωτικών μέτρων στην απασχόληση. Ειδικότερα, αναγνώρισαν τα πλεονεκτήματα που παρουσιάζει η ευρύτερη και βαθύτερη εφαρμογή της αρχής της εταιρικής σχέσης στο κατάλληλο περιφερειακό επίπεδο κατά την εφαρμογή των μέτρων αυτών, όπως υποστήριξε η Επιτροπή στο Σύμφωνο Εμπιστοσύνης για την Απασχόληση. Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο του Δουβλίνου τον Δεκέμβριο 1996, επιβεβαίωσε τις κατευθύνσεις αυτές στην Δήλωση για την Απασχόληση και ζήτησε την ταχεία εφαρμογή 60 περίπου καινοτόμων προτύπων πειραματικών σχεδίων που θα οδηγήσουν σε τοπικά σύμφωνα απασχόλησης, ενώ ανατέθηκε στις εθνικές αρχές κάθε κράτους μέλους να επιλέξουν τις υποψήφιες περιοχές ή πόλεις. Στην ενδιάμεση έκθεση προόδου της Επιτροπής για την υλοποίηση των τοπικών συμφώνων απασχόλησης⁸ που υποβλήθηκε στο Ευρωπαϊκό Συμβούλιο του Άμστερνταμ τον Ιούνιο 1997, αναφερόταν ότι 90 περίπου προτάσεις συμφώνων βρισκόνταν σε εξέλιξη. Το Συμβούλιο εξέφρασε την ικανοποίησή του για τη θετική ανταπόκριση των κρατών μελών στην πρόσκλησή του να προτείνουν υποψηφίους για τα πρότυπα πειραματικά σχέδια.

Στο **παράρτημα 5** απαριθμούνται τα 12 σχέδια συμφώνων απασχόλησης που είναι επιλέξιμα στις περιφέρειες του στόχου 2 και παρέχονται πληροφορίες για τους βασικούς εταίρους και τις προτεραιότητες του προσωρινού σχεδίου δράσης. Ο

⁷ COM(96) 109 τελικό της 20ής Μαρτίου 1996 σχετικά με τις κοινοτικές διαρθρωτικές παρεμβάσεις και την απασχόληση.

⁸ CSE (97) 3 τελικό της 10.06.1997. Ανακοίνωση της Επιτροπής σχετική με την ενδιάμεση έκθεση προόδου για την υλοποίηση των τοπικών συμφώνων απασχόλησης.

πίνακας δείχνει επίσης εάν τα σύμφωνα περιλαμβάνουν μέτρα του ΕΚΤ δυνάμει του στόχου 3 (**Καμπανία-Αρδέννες, Nord-Pas de Calais, Pays de la Loire, F**) ή του στόχου 4 (**Βρέμη, D**). Η κατάταξη του συμφώνου για την περιοχή **Abruzzi (I)** αντικατοπτρίζει τη μετάβαση της περιοχής αυτής από το στόχο 1 στο στόχο 2.

Σύμφωνα απασχόλησης

Το τοπικό σύμφωνο απασχόλησης στην **Saint-Herblain**, προάστιο της Νάντης (**Pays de la Loire, F**) βασίζεται στα επιτυχή αποτελέσματα προηγούμενων πρωτοβουλιών και αποσκοπεί στη δημιουργία μιας παρεμφερούς δυναμικής για τη δημιουργία θέσεων εργασίας. Το τοπικό σχέδιο οικονομικής ολοκλήρωσης απέβλεπε στη μείωση του ποσοστού ανεργίας που είχε φθάσει το 17% εξαιτίας κυρίως της παρακμής των τοπικών βιομηχανιών (ναυπηγεία, βιομηχανία τροφίμων). Ο Δήμος της πόλης προσέλαβε πρώην ανέργους για την διαχείριση πολιτιστικών ή αθλητικών εκδηλώσεων. Άλλες θέσεις εργασίας δημιουργήθηκαν στον ιδιωτικό τομέα για την παροχή τοπικών υπηρεσιών σε οικογένειες ή ηλικιωμένα άτομα ή ακόμη, για παράδειγμα, για την ανακύκλωση αποβλήτων. Συνολικά 352 άνεργοι επωφελήθηκαν από τα μέτρα αυτά έως τα τέλη του 1996 (304 με θέσεις εργασίας· 48 με επαγγελματική ειδίκευση). Στο νέο σύμφωνο θα συμμετάσχουν επίσης οι τοπικές αρχές, οργανισμοί κατάρτισης, ενώσεις και επιχειρήσεις με σκοπό την ανάπτυξη νέων πηγών απασχόλησης.

Στη **Βόρεια Ρηνανία-Βεστφαλία (D)** οι τρεις περιοχές των ανθρακωρυχείων που καλύπτονται ολοκληρωτικά από προγράμματα του στόχου 2 θα συνδεθούν με ένα δίκτυο τριών συμφώνων που στοχεύει στην ανάπτυξη νέων υπηρεσιών για την αντικατάσταση της απώλειας θέσεων εργασίας στη φθίνουσα βιομηχανία. Το σχέδιο δράσης του συμφώνου περιλαμβάνει την προώθηση της καινοτομίας και της τεχνολογίας όπως και τη βελτίωση των παραγόντων που συνδέονται με την θέση της περιοχής στο σύνολό της. Στην εταιρική σχέση συμμετέχουν η κυβέρνηση του Land, δήμοι, επιχειρήσεις, εμπορικά επιμελητήρια, εκπρόσωποι του εμπορίου και της βιομηχανίας, πανεπιστήμια και ερευνητικά κέντρα και τα συνδικάτα.

Τουρισμός

Όπως και την περίοδο 1994-1996, τους σημαντικότερους πόρους για τον τουρισμό έχουν διαθέσει το **H.B**, η **Γαλλία** και η **Ιταλία** (211 εκατ. ECU, 178 εκατ. ECU και 105 εκατ. ECU αντίστοιχα), δηλαδή κατά μέσο όρο 17% των πόρων για τον παραγωγικό τομέα έχουν διατεθεί στον τουρισμό. Εντούτοις, παρά την αύξηση των συνολικών πιστώσεων για τον τομέα αυτό, παρατηρήθηκε μικρή μείωση του συνολικού ποσοστού για τον τουρισμό σε σύγκριση με την προηγούμενη περίοδο.

Προώθηση της περιοχής ως διεθνούς τουριστικού προορισμού.

Στο **Nord-Pas-De-Calais (F)**, θα διατεθούν 18,288 εκατ. ECU σε ενέργειες που αποσκοπούν στην κατασκευή τουριστικής υποδομής για δραστηριότητες αναψυχής, πολιτιστικές και αθλητικές, καθώς και στη δημιουργία κατάλληλων συνθηκών για τη διενέργεια ιδιωτικών επενδύσεων στον τομέα αυτό. Γενικός στόχος είναι να γίνει η περιοχή διεθνής τουριστικός προορισμός, ιδίως για σύντομες επισκέψεις ταξιδιωτών που μετακινούνται σε μικρές αποστάσεις (TGV, σήραγγα της Μάγχης, αυτοκινητόδρομοι, αερολιμένες). Βασικοί στόχοι είναι η αύξηση του αριθμού των επισκεπτών κατά 1 εκατομμύριο και των διανυκτερεύσεων κατά 150.000.

Το ΕΕΠ για την περιοχή **Industrial South Wales (H.B.)** επιδιώκει να αναπτύξει το τουριστικό δυναμικό του Cardiff σε διεθνές επίπεδο, πράγμα από το οποίο θα επωφεληθεί ολόκληρη η περιοχή. Βάσει της τουριστικής στρατηγικής για την περιοχή, θα διατεθούν 23,094 εκατ. ECU (19% των συνολικών πόρων του παραγωγικού τομέα) για την αναβάθμιση υφιστάμενων τουριστικών υποδομών και εγκαταστάσεων αναψυχής, την εκτέλεση περιορισμένου αριθμού έργων μεγάλης κλίμακας και την εφαρμογή πρωτοβουλιών προώθησης.

Υποστηρικτική υποδομή

Όπως αναφέρθηκε προηγουμένως, η προσέγγιση που ακολουθήθηκε όσον αφορά την υποστηρικτική υποδομή ήταν να διασφαλισθεί ότι η υποδομή αυτή θα στηρίζει πράγματι την ανάπτυξη του παραγωγικού τομέα και ότι θα αιτιολογείται ειδικά από αυτή της πλευράς. Η συνολική δαπάνη για τον τομέα αυτό ανέρχεται σε 1,210 εκατ. ECU ή περίπου 28% του συνολικού ποσού για τον παραγωγικό τομέα (13% του συνόλου του στόχου 2). Έτσι, οι αρχικές πιστώσεις που είχαν προβλεφθεί για την υποδομή από ορισμένα κράτη μέλη μειώθηκαν κατά τις διαπραγματεύσεις τις σχετικές με το πρόγραμμα, όπως στην περίπτωση της **Φινλανδίας**, όπου οι δαπάνες αυτές μειώθηκαν από 13% σε 10% του προϋπολογισμού, με τη συμφωνία να διερευνηθούν οι δυνατότητες χορήγησης δανείων από την ΕΤΕΠ.

Ανθρώπινο δυναμικό

Λίγο περισσότερο από το ένα τρίτο (3.092 εκατ. ECU) του συνολικού προϋπολογισμού του στόχου 2 αφιερώθηκε στη συνολική ανάπτυξη του ανθρώπινου δυναμικού (συμπεριλαμβανομένης της E&TA), ενώ τις υψηλότερες δαπάνες προβλέπουν το **H.B.** και η **Γαλλία**. Μία από τις προτεραιότητες των **κατευθύνσεων για το στόχο 2** στον τομέα αυτό ήταν να προσανατολιστεί η κατάρτιση, όσον αφορά τις ΜΜΕ, στους κατόχους επιχειρήσεων και στα στελέχη και να προσαρμοστούν οι επαγγελματικές δεξιότητες στη διαδικασία της τεχνολογικής και οργανωτικής καινοτομίας. Και πάλι, πρέπει να σημειωθεί ότι η ανάπτυξη του ανθρώπινου δυναμικού έχει οριζόντιο χαρακτήρα και μπορεί να ενισχύσει όλες τις προτεραιότητες του προγράμματος.

Κατάρτιση στελεχών

Το μέτρο που έχει τίτλο "ανταγωνιστικότητα βασισμένη στην ανάπτυξη και την ολοκλήρωση του ανθρώπινου δυναμικού" και εντάσσεται στο μεγαλύτερο πρόγραμμα του **H.B. (West Midlands)** προβλέπει ενέργειες για την κατάρτιση και την τελειοποίηση στελεχών και εποπτών ΜΜΕ, την επαγγελματική κατάρτιση και την εξατομικευμένη κατάρτιση των εργαζομένων σε ΜΜΕ, καθώς και ενέργειες που αποσκοπούν στην καταπολέμηση της ιδέας σύμφωνα με την οποία η ανάπτυξη των δεξιοτήτων των εργαζομένων δεν έχει σημασία για τις ΜΜΕ.

Κατάρτιση για συγκεκριμένες θέσεις εργασίας

Όσον αφορά τα προγράμματα μικρότερης κλίμακας, το πρόγραμμα της περιοχής **Zuidoost-Brabant (NL)** θα χορηγήσει 33,8 εκατ. ECU (31,5% των πόρων του στόχου 2 για την περιοχή) σε ενέργειες κατάρτισης και εκπαίδευσης εργαζομένων και ανέργων, οι οποίες θα εφαρμοστούν και στο πλαίσιο έργων για τον τουρισμό και το αστικό περιβάλλον. Οι δραστηριότητες που συνδέονται με την αγορά εργασίας προβλέπουν τη συγκρότηση αποθεμάτων προσωπικού που θα επιτρέψουν στους ανέργους να αποκτήσουν επαγγελματική πείρα, θα διευκολύνουν τη μεταφορά τεχνικών γνώσεων και θα διατηρήσουν την εμπειρία παλαιών (ανέργων) εργαζομένων. Το ΕΚΤ θα στηρίξει επίσης μέτρα του ΕΤΠΑ με την ανάπτυξη του επαγγελματικού χαρακτήρα ορισμένων εθελοντικών δραστηριοτήτων και με νέες τοπικές πρωτοβουλίες απασχόλησης (βλέπε παραπάνω) στον τομέα της κοινωνικής μέριμνας σε υποβαθμισμένες συνοικίες.

Υποδομές κατάρτισης

Η συνολική χρηματοδότηση των υποδομών και του εξοπλισμού κατάρτισης αντιπροσωπεύει, με 120 εκατ. ECU, λιγότερο από το 1% του συνολικού προϋπολογισμού του στόχου 2. Αυτού του τύπου οι δαπάνες εμφανίζονται κυρίως σε 8 γαλλικά ΕΕΠ, από τα οποία το μεγαλύτερο έργο (13,8 εκατ. ECU) προβλέπει την κατασκευή ή την ανακαίνιση υφιστάμενων υποδομών και την παροχή υλικού κατάρτισης στην περιοχή **Nord-Pas de Calais**.

Ισότητα ευκαιριών

Σε όλα τα προγράμματα του στόχου 2 για την περίοδο 1997-1999, ενισχύθηκε η πλευρά της ισότητας των ευκαιριών σε σύγκριση με την προηγούμενη περίοδο προγραμματισμού, παρόλο που η προτεραιότητα αυτή εμφανίζεται γενικά με τη μορφή οριζόντιου στόχου και όχι με εκείνη ενός μέτρου. Το ζήτημα της ισότητας των ευκαιριών λαμβάνεται συχνότερα υπόψη στο πλαίσιο των ενεργειών που χρηματοδοτούνται από το ΕΚΤ παρά των ενεργειών που χρηματοδοτούνται από το ΕΤΠΑ, οι οποίες είναι συνήθως ουδέτερες από την άποψη των φύλων. Οι στατιστικές σχετικά με την απασχόληση που περιλαμβάνονται στα προγράμματα παρέχουν συνήθως στοιχεία με βάση το φύλο.

Αύξηση των ευκαιριών απασχόλησης των γυναικών

Στη Γερμανία, πολλά προγράμματα προβλέπουν την προώθηση της ισότητας των ευκαιριών στο πλαίσιο των μέτρων που στηρίζονται από το ΕΚΤ. Στα μέτρα αυτά, οι γυναίκες αναφέρονται ως ομάδα-στόχος της ανάπτυξης του ανθρώπινου δυναμικού μέσω της εκπαίδευσης, της επαγγελματικής κατάρτισης και της επανεκπαίδευσης. Η **Βόρεια Ρηνανία-Βεστφαλία** προβλέπει εντούτοις ένα μέτρο του ΕΤΠΑ που απευθύνεται ειδικά στις γυναίκες στο πλαίσιο της προώθησης της τεχνολογίας, της καινοτομίας και της πληροφόρησης. Το μέτρο "Frau und Beruf" (γυναίκα και εργασία) έχει ως στόχο την αύξηση των ευκαιριών απασχόλησης των γυναικών και τη δημιουργία επιχειρήσεων από γυναίκες. Θα δοθεί ενίσχυση για την εγκαθίδρυση περιφερειακών κέντρων τα οποία, για παράδειγμα, προτείνουν στις γυναίκες εκπαίδευση σε συνεργασία με τις ΜΜΕ, ιδίως στον τομέα της διαχείρισης, ή ακόμη βοηθούν τις γυναίκες να επανενταχθούν στην αγορά εργασίας, να βελτιώσουν τις συνθήκες εργασίας τους και να διευκολύνουν την επανένταξή τους έπειτα από άδεια μητρότητας. Οι γυναίκες ενθαρρύνονται επίσης να αναζητήσουν εργασία σε τομείς που παραδοσιακά κυριαρχούνται από τους άνδρες, όπως ο τομέας των νέων τεχνολογιών.

Έρευνα και τεχνολογική ανάπτυξη

Οι κατευθύνσεις για το στόχο 2 ανέφεραν ότι τα νέα προγράμματα θα πρέπει να προβλέπουν κατάρτιση ανάλογα με τις ευκαιρίες απασχόλησης που παρέχονται από τις τεχνολογικές καινοτομίες, ώστε να εξασφαλισθεί η ύπαρξη ειδικευμένων εργαζομένων για τις εργασίες του μέλλοντος. Η τεχνική πρόοδος (ιδίως στην Ε&Α) δεν αρκεί από μόνη της για να εξασφαλίσει την επιτυχία της καινοτομίας. Ο ανθρώπινος παράγοντας και ο παράγοντας της οργάνωσης, ιδίως η έλλειψη εμπειρίας και ειδικευμένου προσωπικού, αποδείχθηκε ότι είναι οι βασικές αιτίες των δυσκολιών που χαρακτηρίζουν τα συστήματα καινοτομίας στην Ευρώπη. Οι παρατηρήσεις αυτές εξέφραζαν την ανάγκη να αξιοποιηθούν όσο το δυνατό καλύτερα οι υφιστάμενες δομές Ε&Α και να βελτιωθεί η εφαρμογή των αποτελεσμάτων της έρευνας και η μεταφορά τεχνολογίας. Όπως αναφέρεται στο παράδειγμα που ακολουθεί, ορισμένα νέα ΕΕΠ δείχνουν ότι οι τοπικοί φορείς εξοικειώνονται όλο και περισσότερο με τους παράγοντες που απαιτούνται για ένα αποτελεσματικό σύστημα Έρευνας, Τεχνολογίας και Καινοτομίας. Οι παράγοντες αυτοί περιλαμβάνουν:

- μέτρα για τη βελτίωση των ικανοτήτων Ε&ΤΑ σε τομείς που είναι σημαντικοί για τις περιφέρειες και που μπορούν να διευκολύνουν την ανάπτυξή τους.
- μέτρα για τη βελτίωση των ικανοτήτων σχεδιασμού στρατηγικής, για να εντοπίζονται καλύτερα οι δυνατότητες και να αξιολογείται και να ικανοποιείται η περιφερειακή ζήτηση.
- μέτρα για την ανάπτυξη των σχέσεων των επιχειρήσεων μεταξύ τους και των επιχειρήσεων με τα ερευνητικά κέντρα, και για την ανάπτυξη δικτύων διαφόρων τύπων.
- μέτρα για τη βελτίωση των ικανοτήτων διαχείρισης, έτσι ώστε να προωθηθεί η εφαρμογή τεχνολογιών και τεχνικών σε επιχειρηματικό και κλαδικό επίπεδο.
- μέτρα που θα προωθήσουν την κινητικότητα ερευνητικού και τεχνολογικού προσωπικού και διευθυντικών στελεχών με σκοπό την εκμάθηση, την υιοθέτηση και την εκτέλεση των βέλτιστων πρακτικών.

Συνολικά, οι δαπάνες για την Ε&ΤΑ και την καινοτομία αυξήθηκαν κατά 77%, δηλαδή από 691 εκατ. ECU το 1994-96 σε 1.226 εκατ. ECU το 1997-99 (από 10% σε 13% της συνολικής χρηματοδότησης του στόχου 2). Οι κυριότεροι επενδυτές στον τομέα αυτό είναι το **Η.Β.** και η **Γαλλία** (σχετικά υψηλές επενδύσεις πραγματοποιεί

και η Φινλανδία), με 327 εκατ. ECU και 322 εκατ. ECU αντίστοιχα, δηλαδή 12% και 14% του συνολικού προϋπολογισμού του στόχου 2 για τις χώρες αυτές.

Ενθάρρυνση των ΜΜΕ να επενδύσουν στην καινοτομία και στην E&TA

Στην περιοχή West Midlands (U.K), 85,6 εκατ. ECU (δηλαδή 19% της συνολικής δαπάνης του στόχου 2) προορίζονται για την προτεραιότητα "Ανάπτυξη της καινοτομίας, της τεχνολογίας και των δραστηριοτήτων E&A" προκειμένου να ενθαρρυνθούν οι ΜΜΕ να συμμετέχουν περισσότερο στην ανάπτυξη και στη χρησιμοποίηση των νέων τεχνολογιών. Η προτεραιότητα αυτή εφαρμόζεται στο πλαίσιο της περιφερειακής στρατηγικής για την καινοτομία μέσω τριών βασικών μέτρων: βοήθεια για τη δημιουργία και την υποστήριξη οργανισμών καινοτομιών (συμπεριλαμβανομένων των ενεργειών κατάρτισης στην καινοτομία και στην E&A, και ενεργειών με στόχο την ευαισθητοποίηση στο οικονομικό δυναμικό της τηλεματικής και την ενίσχυση της εμπειρίας όσον αφορά τη "συγκριτική αξιολόγηση" ώστε να διευκολυνθεί η εφαρμογή βέλτιστων πρακτικών)- προοπτικές της αγοράς και της τεχνολογίας (ενθάρρυνση των ΜΜΕ να πραγματοποιήσουν μακροπρόθεσμες επενδύσεις στους τομείς της καινοτομίας, της E&A και της μεταφοράς τεχνολογίας βάσει μιας συνολικής στρατηγικής και θεώρησης)- αξιοποίηση και ανάπτυξη του πνευματικού κεφαλαίου σε περιφερειακό επίπεδο (παροχή υποδομών, πληροφοριών και στήριξης που είναι αναγκαίες για να αναπτύξουν οι ΜΜΕ δραστηριότητες στους τομείς της καινοτομίας, της E&A και της μεταφοράς τεχνολογίας).

Χωροταξικός σχεδιασμός και ανάπλαση

Οι δαπάνες για το χωροταξικό σχεδιασμό και την ανάπλαση βιομηχανικών χώρων και αστικών περιοχών στις περιφέρειες του στόχου 2 ανέρχονται σε 1,121 εκατ. ECU ή περίπου 12% της συνολικής δαπάνης για το στόχο 2.

Βιομηχανικοί χώροι

Τα μεγαλύτερα κράτη διαθέτουν 8 έως 10% των πιστώσεων του στόχου 2 στον τομέα αυτό, ενώ η Γερμανία αφιερώνει 15% των πιστώσεών της, κυρίως λόγω των δαπανών στην Βόρεια Ρηνανία-Βεστφαλία που ανέρχονται σε 112,7 εκατ. ECU. Στην περιφέρεια αυτή, το ένα τέταρτο των πιστώσεων του στόχου 2 θα διατεθούν πρωτίστως για την ανάπλαση εγκαταλελειμμένων βιομηχανικών χώρων και την ανακαίνιση κτιρίων που θα χρησιμοποιηθούν κυρίως από ΜΜΕ. Από τις δραστηριότητες αυτές αναμένεται ότι θα δημιουργηθούν πάνω από 24.000 θέσεις εργασίας.

Αστικές περιοχές

Η Γαλλία παραμένει ο μεγαλύτερος επενδυτής των πιστώσεων του στόχου 2 στον τομέα αυτό, με δαπάνες που ανέρχονται σε 207 εκατ. ECU ή 9% της συνολικής της χρηματοδότησης. Στην Άνω Νορμανδία, για παράδειγμα, θα χορηγηθούν 14,8 εκατ. ECU για την προτεραιότητα "βελτίωση του αστικού περιβάλλοντος", στην οποία περιλαμβάνονται μέτρα όπως η ανασυγκρότηση αστικών περιοχών, η διαμόρφωση λωρίδων κυκλοφορίας για τις δημόσιες μεταφορές και τα ποδήλατα, καθώς και ενέργειες που θα αναληφθούν στις πλέον υποβαθμισμένες αστικές περιοχές με σκοπό τη βελτίωση της ποιότητας ζωής και την εγκατάσταση τοπικών επιχειρήσεων και υπηρεσιών (βλέπε τοπικές πρωτοβουλίες ανάπτυξης και απασχόλησης).

Περιβάλλον

Οι κατευθύνσεις για το στόχο 2 εξέτασαν την επιδίωξη της αειφόρου ανάπτυξης υπό το πρίσμα δύο βασικών στοιχείων: πρώτον, με την αποκατάσταση των βιομηχανικών ζημιών του παρελθόντος και την βελτίωση του φυσικού περιβάλλοντος, (βλ. ανωτέρω: χωροταξικός σχεδιασμός και ανάπτυξη), για να βελτιωθεί η ελκυστικότητα της περιοχής· δεύτερον, με την αξιοποίηση των οικολογικών προϊόντων όπως και υπηρεσιών και τεχνολογιών που συνδέονται με το περιβάλλον. Το δεύτερο στοιχείο περιλαμβάνει την προώθηση της περιβαλλοντικής κατάρτισης ως παράγοντα οικονομικών πλεονεκτημάτων.

Το συνολικό ποσό των 479 εκατ. ECU (397 εκατ. ECU το 1994-96) θα διατεθεί στα μέτρα για το περιβάλλον την περίοδο 1997-99, ενώ και άλλες δαπάνες σχετικές με την ανάπτυξη βιομηχανικών και αστικών χώρων θα έχουν επίσης επιπτώσεις στο περιβάλλον. Πράγματι, ένα από τα χαρακτηριστικά των νέων προγραμμάτων είναι ο τρόπος, με τον οποίο το περιβάλλον έχει ενσωματωθεί οριζόντια σε άλλες προτεραιότητες του προγράμματος.

Ενσωμάτωση της περιβαλλοντικής συνιστώσας

Ένα παράδειγμα οριζόντιας ενσωμάτωσης των περιβαλλοντικών ζητημάτων είναι το ΕΕΠ για τη **Φινλανδία**, το οποίο περιλαμβάνει νέες προτάσεις για τις ειδικευμένες ομάδες αξιολόγησης που είναι επιφορτισμένες με την εκτίμηση των επιπτώσεων των σχεδίων στο περιβάλλον πριν τη λήψη των χρηματοδοτικών αποφάσεων. Στη **Δανία**, οι ενέργειες για το περιβάλλον έχουν πλήρως ενταχθεί σε άλλες ενέργειες του προγράμματος.

Επενδύσεις σε περιβαλλοντική τεχνολογία

Ανεξάρτητα από τις δαπάνες για την ανάπτυξη αστικών περιοχών, η **Τουσκάνη (Ι)** θα παράσχει με 28 εκατ. ECU ή 18% των συνολικών της πόρων του στόχου 2, οικονομικά κίνητρα σε επιχειρήσεις που επενδύουν σε καθαρές τεχνολογίες. Αυτές αφορούν την ανακύκλωση, την εξοικονόμηση ενέργειας και τις καινοτόμες μεθόδους παραγωγής για τη μείωση των CFCs και του CO₂. Προβλέπεται εξάλλου η στήριξη των υποδομών για την επεξεργασία και την ανακύκλωση βιομηχανικών αποβλήτων, καθώς και για την παρακολούθηση και τον έλεγχο των περιοχών κινδύνου. Αναμένεται ότι θα συμμετάσχουν 30 επιχειρήσεις στις ενέργειες αυτές και ότι θα αυξηθεί η ικανότητα επεξεργασίας βιομηχανικών αποβλήτων κατά 12.000.000 m³ ετησίως.

Στο **Βερολίνο (D)**, 33,3 εκατ. ECU θα δαπανηθούν σε μέτρα υπέρ των επιχειρήσεων και της βιομηχανίας στο πλαίσιο του "περιβαλλοντικού προγράμματος" και της "πρωτοβουλίας για τη μελλοντική οικολογική οικονομία". Τα μέτρα αυτά θα επιτρέψουν να μειωθεί η κατανάλωση ποσίου ύδατος κατά 54.000 m³ ετησίως και η ποσότητα των λυμάτων κατά 45.000 m³. Η μείωση της αρχικής κατανάλωσης ενέργειας (85.000 Mwh) θα επιτρέψει την εξοικονόμηση 6.000 τόνων πρώτων υλών ετησίως.

Κατά τη διάρκεια των διαπραγματεύσεων για τα έγγραφα προγραμματισμού, η Επιτροπή ζήτησε την εφαρμογή των "περιβαλλοντικών στοιχείων" σε όλα τα σχέδια: εκτίμηση της περιβαλλοντικής κατάστασης της περιοχής, αξιολόγηση των επιπτώσεων των στρατηγικών και των παρεμβάσεων υπό το πρίσμα της αειφόρου ανάπτυξης και συμφωνίες σχετικά με την εμπλοκή των αρμόδιων περιβαλλοντικών αρχών που έχουν ορίσει τα κράτη μέλη στην προετοιμασία και στην εκτέλεση των εγγράφων προγραμματισμού.

IV. ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

Η έκθεση της Επιτροπής για τη συνοχή⁹ αναγνωρίζει ότι οι περιοχές του στόχου 2 αντιμετωπίζουν ιδιαίτερες δυσκολίες να αναμετρηθούν με τον διεθνή ανταγωνισμό και να επωφεληθούν από τη γενική ευημερία της Ένωσης, ιδίως από τις ευκαιρίες που προσφέρει η ενιαία αγορά. Η άμεση προτεραιότητα της κοινοτικής βοήθειας ήταν η μείωση της εξάρτησης από παρωχημένες δραστηριότητες μέσω της αναδιάρθρωσης και διαφοροποίησης, και ιδίως μέσω της ανάπτυξης ενδογενούς επιχειρηματικής παιδείας.

Στα νέα προγράμματα του στόχου 2 για την περίοδο 1997-1999, παρέχονται μεγαλύτερα κίνητρα, π.χ., στις επενδύσεις που προωθούν την ανάπτυξη εντάσεως απασχόλησης και την αιεφόρο ανάπτυξη. Η ανάπτυξη του ανθρώπινου δυναμικού προϋποθέτει βελτίωση των δεξιοτήτων του μέσω της παροχής ποιοτικής και κατάλληλης κατάρτισης, την προώθηση του επιχειρηματικού πνεύματος και την ανάπτυξη δεσμών μεταξύ συστημάτων κατάρτισης και απασχόλησης, εταιριών και ερευνητικών κέντρων. Για τη βελτίωση των καινοτόμων δεξιοτήτων, ήταν εξίσου σημαντική η υιοθέτηση μιας προσέγγισης με αυξημένο προσανατολισμό σε προγράμματα που ενθαρρύνουν την έρευνα και την τεχνολογική ανάπτυξη, τη μεταφορά τεχνολογίας και τη μετατροπή των αποτελεσμάτων της έρευνας σε εμπορεύσιμα προϊόντα. Τα προγράμματα αυτά πρέπει να ενσωματωθούν πλήρως στο οικονομικό σύστημα και στο σύστημα έρευνας, τεχνολογίας και καινοτομίας της ενδιαφερόμενης περιφέρειας ή περιοχής. Η αύξηση της παραγωγής και των υπηρεσιών σε τοπικό επίπεδο, και στον πολιτιστικό και κοινωνικό τομέα, αντιπροσωπεύει επίσης μια σημαντική πηγή απασχόλησης.

Ομοίως, με την αναμόρφωση των διαρθρωτικών της πολιτικών για την επόμενη περίοδο προγραμματισμού, η Ένωση αναγνωρίζει τα παρατεινόμενα προβλήματα της οικονομικής και κοινωνικής ανασυγκρότησης, ιδίως στα πιο ευημερούντα κράτη μέλη, και αυτό όχι μόνο στις φθίνουσες βιομηχανικές περιοχές, αλλά και σε αγροτικές περιοχές όπου η οικονομική διαφοροποίηση είναι ανεπαρκής και η φυγή του πληθυσμού ανησυχητική, σε αστικές περιοχές με περιορισμένη οικονομική δραστηριότητα και θύλακες υψηλής ανεργίας, καθώς και σε περιοχές αλιείας που αντιμετωπίζουν δυσκολίες. Είναι λοιπόν ουσιώδους σημασίας για το μέλλον να εφαρμοστεί μια ολοκληρωμένη προσέγγιση, συνοδευόμενη από τοπικές προσπάθειες για την ανάπτυξη συνεργιών μεταξύ των διαφόρων προγραμμάτων και πρωτοβουλιών της ΕΕ, λαμβάνοντας ιδίως υπόψη τα ποσοστά ανεργίας, τα επίπεδα βιομηχανικής ή γεωργικής δραστηριότητας και τον κοινωνικό αποκλεισμό.

Τα νέα προγράμματα του στόχου 2 για την περίοδο 1997-1999 αντικατοπτρίζουν ήδη τη σημαντική πρόοδο που επιτεύχθηκε σε ορισμένους από τους προαναφερόμενους τομείς. Εκτός από τη σύνοψη των βασικών στοιχείων και των αναμενόμενων επιπτώσεων των τρεχόντων προγραμμάτων, η παρούσα ανακοίνωση μπορεί επίσης να συμβάλει, προβάλλοντας τα σημεία για τα οποία απαιτείται να καταβληθούν πρόσθετες προσπάθειες, στη διαμόρφωση της νέας προσέγγισης για την οικονομική και κοινωνική ανασυγκρότηση μετά το 1999.

⁹ COM(96) 542 τελικό της 6ης Νοεμβρίου 1996: Πρώτη έκθεση σχετικά με την οικονομική και κοινωνική συνοχή.

Breakdown by Funds and by regions of the Objective 2 CSFs and SPDs 1997-1999
Répartition par Fonds et par régions des Docup et CCA objectif 2 1997-1999
Aufgliederung nach Fonds und Ziel-2-Regionen der GFK und EPD 1997-1999

Millions d'écus

	FEDER	FSE	TOTAL
Belgique	173,1	43,1	216,1
<i>Aubange</i>	<i>1,0</i>	<i>0,0</i>	<i>1,0</i>
<i>Limburg</i>	<i>51,0</i>	<i>16,9</i>	<i>67,8</i>
<i>Meuse-Vesdre</i>	<i>95,1</i>	<i>19,3</i>	<i>114,4</i>
<i>Turnhout</i>	<i>26,0</i>	<i>6,8</i>	<i>32,9</i>
Allemagne	639,9	261,2	901,1
<i>Bayern</i>	<i>13,7</i>	<i>6,0</i>	<i>19,8</i>
<i>Bremen</i>	<i>35,8</i>	<i>19,3</i>	<i>55,1</i>
<i>Hessen</i>	<i>26,5</i>	<i>3,5</i>	<i>30,0</i>
<i>Niedersachsen</i>	<i>33,3</i>	<i>16,6</i>	<i>49,9</i>
<i>Nordrhein-Westfalen</i>	<i>336,0</i>	<i>114,6</i>	<i>450,6</i>
<i>Rheinland-Pfalz</i>	<i>17,9</i>	<i>9,6</i>	<i>27,6</i>
<i>Saarland</i>	<i>41,6</i>	<i>17,3</i>	<i>58,9</i>
<i>Schleswig-Holstein</i>	<i>11,8</i>	<i>6,3</i>	<i>18,1</i>
<i>West-Berlin</i>	<i>123,3</i>	<i>67,9</i>	<i>191,2</i>
Danemark	52,7	15,5	68,2
<i>Lolland</i>	<i>9,3</i>	<i>4,5</i>	<i>13,8</i>
<i>Nordjylland</i>	<i>43,4</i>	<i>11,0</i>	<i>54,4</i>
Espagne	1132,4	352,6	1485,0
<i>Aragón</i>	<i>78,8</i>	<i>29,7</i>	<i>108,4</i>
<i>Baléares</i>	<i>12,6</i>	<i>2,6</i>	<i>15,2</i>
<i>Cataluña</i>	<i>559,6</i>	<i>150,1</i>	<i>709,7</i>
<i>La Rioja</i>	<i>15,7</i>	<i>2,6</i>	<i>18,4</i>
<i>Madrid</i>	<i>153,5</i>	<i>58,8</i>	<i>212,2</i>
<i>Navarra</i>	<i>20,4</i>	<i>7,2</i>	<i>27,6</i>
<i>Pais Vasco</i>	<i>291,9</i>	<i>101,7</i>	<i>393,5</i>
France	1852,1	394,2	2246,3
<i>Alsace</i>	<i>17,2</i>	<i>4,8</i>	<i>21,9</i>
<i>Aquitaine</i>	<i>108,5</i>	<i>24,0</i>	<i>132,5</i>
<i>Auvergne</i>	<i>69,4</i>	<i>12,9</i>	<i>82,3</i>
<i>Basse-Normandie</i>	<i>66,0</i>	<i>14,3</i>	<i>80,3</i>
<i>Bretagne</i>	<i>101,6</i>	<i>16,7</i>	<i>118,3</i>
<i>Bourgogne</i>	<i>58,8</i>	<i>10,9</i>	<i>69,7</i>
<i>Centre</i>	<i>32,1</i>	<i>5,9</i>	<i>38,0</i>
<i>Champagne-Ardennes</i>	<i>97,1</i>	<i>16,7</i>	<i>113,8</i>
<i>Franche-Comté</i>	<i>47,7</i>	<i>8,5</i>	<i>56,2</i>
<i>Haute-Normandie</i>	<i>127,8</i>	<i>36,4</i>	<i>164,2</i>
<i>Languedoc-Roussillon</i>	<i>85,1</i>	<i>13,8</i>	<i>98,9</i>
<i>Lorraine</i>	<i>143,5</i>	<i>30,1</i>	<i>173,6</i>
<i>Midi-Pyrénées</i>	<i>43,0</i>	<i>10,0</i>	<i>53,0</i>
<i>Nord-Pas-de-Calais</i>	<i>309,0</i>	<i>66,4</i>	<i>375,4</i>
<i>Pays de la Loire</i>	<i>130,5</i>	<i>32,0</i>	<i>162,5</i>
<i>Picardie</i>	<i>108,0</i>	<i>31,6</i>	<i>139,6</i>
<i>Poitou-Charentes</i>	<i>51,4</i>	<i>11,4</i>	<i>62,9</i>
<i>Provence-Alpes-Côte d'Azur</i>	<i>131,4</i>	<i>23,0</i>	<i>154,4</i>
<i>Rhône-Alpes</i>	<i>124,0</i>	<i>24,9</i>	<i>148,9</i>

Breakdown by Funds and by regions of the Objective 2 CSFs and SPDs 1997-1999
Répartition par Fonds et par régions des Docup et CCA objectif 2 1997-1999
Aufgliederung nach Fonds und Ziel-2-Regionen der GFK und EPD 1997-1999
(suite)

Millions d'écus

	FEDER	FSE	TOTAL
Italie	782,7	185,1	967,7
<i>Emilia-Romagna</i>	11,3	2,8	14,2
<i>Friuli-Venezia Giulia</i>	28,0	11,2	39,2
<i>Lazio</i>	62,4	14,6	76,9
<i>Liguria</i>	92,5	37,0	129,5
<i>Lombardia</i>	26,2	7,8	34,0
<i>Marche</i>	27,7	3,3	31,0
<i>Piemonte</i>	259,9	49,6	309,5
<i>Toscana</i>	128,9	30,0	158,9
<i>Umbria</i>	42,1	11,0	53,1
<i>Valle d'Aosta</i>	13,2	0,3	13,5
<i>Veneto</i>	90,5	17,3	107,8
Luxembourg	8,0	1,8	9,8
Pays-Bas	292,3	149,9	442,1
<i>Arnhem-Nijmegen</i>	51,9	24,9	76,8
<i>Groningen-Zuidoost Drenthe</i>	75,0	38,0	113,1
<i>Twente</i>	50,8	28,6	79,4
<i>Zuid Limburg</i>	42,0	23,6	65,5
<i>Zuidoost-Brabant</i>	72,5	34,8	107,3
Finlande	105,528	29,765	135,293
Royaume-Uni	2014,2	661,6	2675,8
<i>Eastern Scotland</i>	110,7	29,2	139,9
<i>East Midlands</i>	84,9	28,8	113,7
<i>Gibraltar</i>	4,8	1,2	6,1
<i>Greater London (East London and the Lee Valley)</i>	76,4	25,2	101,7
<i>Industrial South Wales</i>	200,8	53,6	254,4
<i>North East England</i>	282,2	96,2	378,4
<i>North West England (Greater Manchester, Lancashire and Cheshire)</i>	289,8	115,0	404,9
<i>Plymouth</i>	31,3	7,2	38,6
<i>Thanet</i>	18,5	3,9	22,4
<i>West Cumbria and Furness</i>	24,0	8,4	32,4
<i>West Midlands</i>	333,5	114,7	448,2
<i>Western Scotland</i>	263,6	70,9	334,5
<i>Yorkshire and Humberside</i>	293,5	107,2	400,7
TOTAL	7053,0	2094,6	9147,6
Ventilation par Fonds	77,1%	22,9%	100,0%

Contribution of the Structural Funds to Objective 2 development expenditure for the period 1997-1999
Contribution des Fonds structurels aux dépenses de développement objectif 2 pour la période 1997-1999
Beitrag der Struckturfonds am den Entwicklungsausgaben in Ziel 2 für die Periode 1997-1999

	Mecu											
	Belgique	Danemark	Allemagne	Espagne	France	Italie	Luxem- bourg	Pays-Bas	Royaume- Uni	Finlande	TOTAL	%
Environnement productif	114	37	327	699	955	508	2	214	1404	70	4330	47,4%
<i>Industries et services</i>	66	12	113	494	428	309	2	100	966	46	2535	27,7%
- Tous types d'industries et services	44	12	54	0	252	77	2	57	564	26	1088	11,9%
- PME	22	0	59	494	176	233	0	43	402	20	1447	15,8%
<i>Tourisme</i>	15	9	13	0	178	105	0	43	211	11	586	6,4%
<i>Infrastructures de soutien</i>	34	17	201	205	349	94	0	71	227	13	1210	13,2%
Ressources humaines	69	30	378	518	729	241	4	177	897	49	3092	33,8%
<i>Formation, emploi</i>	30	15	242	260	351	171	2	143	570	14	1799	19,7%
<i>Centres de formation, équipements</i>	0	0	2	0	56	9	0	0	0	0	67	0,7%
<i>Recherche & Développement</i>	38	15	134	258	322	61	2	34	327	35	1226	13,4%
Aménagement et réhabilitation	19	0	142	89	396	135	1	41	298	5	1126	12,3%
<i>Sites industriels</i>	19	0	142	0	189	98	1	35	273	0	757	8,3%
<i>Zones urbaines</i>	0	0	0	89	207	37	0	6	25	5	370	4,0%
Protection de l'environnement	8	0	45	167	131	70	4	0	45	5	474	5,2%
Assistance technique	6	1	10	12	35	14	0	10	32	3	122	1,3%
TOTAL	216	68	901	1485	2246	968	10	442	2676	133	9145	100,0%

ΒΕΛΓΙΟ

Ιστορικό

Μεταξύ 15ης Απριλίου 1997 και 24ης Ιουλίου 1997, η Επιτροπή ενέκρινε τα 4 Ενιαία Έγγραφα Προγραμματισμού (ΕΕΠ) για τις βελγικές περιφέρειες του **Λιμβούργου**, του **Turnhout**, της **Aubange** και της **Λιέγης**, που είναι επιλέξιμες για ενίσχυση από τα Διαρθρωτικά Ταμεία στο πλαίσιο του στόχου 2.

Η συνολική συνδρομή των Ταμείων (περιλαμβανομένων των αχρησιμοποίητων πιστώσεων ύψους 26 εκατ. ECU που μεταφέρθηκαν από την προηγούμενη περίοδο προγραμματισμού 1994-1996) ανέρχεται σε 216 εκατ. ECU (ΕΤΠΑ 80%, ΕΚΤ 20%) που κατανέμονται ως εξής:

	εκατ. ECU		εκατ. ECU
Λιμβούργο	67,8	Λιέγη	114,4
Turnhout	32,8	Aubange	1,0

Στρατηγικές περιφερειακής ανάπτυξης

Ο στρατηγικός στόχος των ΕΕΠ για το **Λιμβούργο** και το **Turnhout** είναι η δημιουργία απασχόλησης μέσω της κοινωνικοοικονομικής ανάπτυξης χωρίς να βλάπτεται το περιβάλλον. Η στρατηγική για την **Aubange** επιδιώκει να ενσωματώσει νεοσυσταθείσες μεγάλες επιχειρήσεις στον οικονομικό ιστό της περιοχής, ιδίως με την ανάπτυξη δεσμών μεταξύ των επιχειρήσεων μέσω της υπεργολαβιών, της E&A, της διοικητικής υποστήριξης και των εξωτερικών υπηρεσιών. Το ΕΕΠ για τη **Λιέγη** δίνει συνέχεια στη στρατηγική του 1994-1996 για τη διαρθρωτική μετατροπή της βιομηχανίας μετάλλου και, ταυτόχρονα, υποστηρίζει τους τομείς με αναπτυξιακό δυναμικό μέσω της τόνωσης των επενδύσεων, της E&A και της κατάρτισης.

Αναπτυξιακές προτεραιότητες

Το **Λιμβούργο** και το **Turnhout** έχουν κοινές τρεις αναπτυξιακές προτεραιότητες, ενώ το Turnhout προσθέτει επίσης τις "τοπικές πρωτοβουλίες ανάπτυξης και απασχόλησης" στην προτεραιότητα για την τοπική οικονομία:

- βιομηχανία
- τομέας των υπηρεσιών
- περιβάλλον
- τοπική οικονομία (Turnhout)

Για τη **Λιέγη**, καθορίστηκαν οι ακόλουθες αναπτυξιακές προτεραιότητες:

- Δυναμισμός και οικονομική διαφοροποίηση
- Τεχνολογική καινοτομία
- Ελκυστικότητα της περιφέρειας
- Ενδυνάμωση της απασχόλησης μέσω της κοινωνικής οικονομίας της αγοράς

Στην **Aubange**, ελήφθησαν μέτρα με σκοπό να προωθηθεί η ενσωμάτωση των ΜΜΕ στην περιοχή στο πλαίσιο μίας προτεραιότητας για την:

- Στήριξη των επιχειρήσεων και της απασχόλησης με την ευαισθητοποίηση στην κοινωνία των πληροφοριών.

Επιπτώσεις

Στην περιοχή του **Λιμβούργου**, οι τοπικές πρωτοβουλίες για την απασχόληση αποσκοπούν στη δημιουργία 100 νέων θέσεων εργασίας, από τις οποίες οι μισές προορίζονται για τις γυναίκες. Άλλοι στόχοι είναι η κατάρτιση 13.625 ατόμων, η δημιουργία 35 νέων επιχειρήσεων ετησίως και η χρησιμοποίηση 40 εκταρίων αποκατεστημένης γης για οικονομικές δραστηριότητες. Το ΕΕΠ του **Turnhout** προβλέπει τη δημιουργία 5.800 νέων θέσεων εργασίας, την κατάρτιση 5.000 ατόμων, τη συμμετοχή 250 επιχειρήσεων σε τεχνολογικά και καινοτόμα έργα, τη χρησιμοποίηση 16.000 m² από νέες ΜΜΕ και την εξασφάλιση 130 εκταρίων βιομηχανικών/εμπορικών χώρων. Η **Aubange** προβλέπει την άμεση δημιουργία 50 νέων θέσεων εργασίας και η **Λιέγη** 5.000 έως το τέλος του 1999, καθώς και την προσέγγιση του μέσου εθνικού ποσοστού ανεργίας.

Προστιθέμενη αξία από τις διαπραγματεύσεις

Κατά τη διάρκεια των διαπραγματεύσεων μεταξύ της Επιτροπής, των φλαμανδικών αρχών και των δύο ενδιαφερομένων περιοχών, **Turnhout** και **Λιμβούργου**, ενισχύθηκαν ορισμένα σημεία των ΕΕΠ των περιοχών αυτών:

- Οι ενέργειες για την προώθηση της ισότητας των ευκαιριών έλαβαν πιο συγκεκριμένη μορφή, ενώ δόθηκε έμφαση στην κοινωνία των πληροφοριών. Εξασφαλίστηκε επίσης η συγκέντρωση στις πλέον υποβαθμισμένες περιοχές.
- Το συνολικό ποσοστό των μέτρων για τις βασικές υποδομές μειώθηκε προς όφελος των επιχειρήσεων (ΜΜΕ), π.χ. μειώθηκε ο προϋπολογισμός του σχεδίου "Fenix" και διασφαλίστηκαν οι νέες θέσεις εργασίας για τους κατοίκους της περιοχής. Τα λοιπά μέτρα που αφορούν τις υποδομές έπρεπε να έχουν άμεση σχέση με τις οικονομικές δραστηριότητες και τη δημιουργία απασχόλησης.
- Η σημασία που δίνεται στις ενέργειες για τη δημιουργία απασχόλησης ενισχύθηκε με την εφαρμογή φυσικών δεικτών σε κάθε μέτρο και την υποχρέωση να αποδεικνύονται οι επιπτώσεις κάθε έργου στην απασχόληση. Η προτεραιότητα "τοπική οικονομία" επικεντρώνεται σε έργα που έχουν επιπτώσεις σε τοπικό επίπεδο, αντίθετα με τις λοιπές προτεραιότητες, των οποίων οι επιπτώσεις τοποθετούνται σε περιφερειακό επίπεδο.
- Όσον αφορά τις πληροφορίες για το περιβάλλον, προβλέφθηκαν αυστηρότερες απαιτήσεις όπως, για παράδειγμα, η περιγραφή των περιβαλλοντικών χαρακτηριστικών της περιοχής και η ετήσια έκθεση για τις επιπτώσεις των έργων στο περιβάλλον. Το πρόγραμμα περιλαμβάνει μία προτεραιότητα που αφορά ειδικά τα περιβαλλοντικά ζητήματα.
- Η προσέγγιση του προγραμματισμού βελτιώθηκε επίσης, δηλαδή επιτεύχθηκε μεγαλύτερη συνοχή μεταξύ της κοινωνικοοικονομικής ανάλυσης και των διαφόρων προτεραιοτήτων και μέτρων, αλλά και μεταξύ των Ταμείων.

Το τελευταίο θέμα ήταν εξάλλου ένα βασικό στοιχείο των διαπραγματεύσεων για τα ΕΕΠ της Λιέγης και της Aubange και οδήγησε:

- στη σημαντική μείωση του αριθμού των μέτρων, για να εξασφαλισθεί η συνεκτικότητα μεταξύ των μέτρων και της συνολικής στρατηγικής του ΕΕΠ.
- στον ορισμό κριτηρίων επιλογής που λαμβάνουν υπόψη το ζήτημα της απασχόλησης.
- στην τροποποίηση των ρυθμίσεων εφαρμογής ορισμένων μέτρων, για να αυξηθούν οι επιπτώσεις τους στις τοπικές ΜΜΕ.
- στον αναπροσανατολισμό των μέτρων που συνδέονται με τις δραστηριότητες E&TA, έτσι ώστε να δοθεί έμφαση στην ανάλυση των αναγκών των επιχειρήσεων, στην αξιοποίηση της έρευνας και στη διάδοση των καινοτομιών στις ΜΜΕ.
- στην απόρριψη ορισμένων προτάσεων για επενδύσεις σε βασική υποδομή.

ΔΑΝΙΑ

Ιστορικό

Στις 22 Απριλίου 1997, η Επιτροπή ενέκρινε τα δύο Ενιαία Έγγραφα Προγραμματισμού (ΕΕΠ) για τις περιφέρειες της **Βόρειας Γιουτλάνδης και Lolland** της Δανίας που είναι επιλέξιμες για συνδρομή από τα Διαρθρωτικά Ταμεία στο πλαίσιο του στόχου 2. Η συνολική συνδρομή των Διαρθρωτικών Ταμείων, περιλαμβανομένων των αχρησιμοποίητων πιστώσεων ύψους 2,7 εκατ. ECU που μεταφέρθηκαν από την προηγούμενη περίοδο προγραμματισμού, ανέρχεται σε **68,23 εκατ. ECU** (ΕΤΠΑ 77%, ΕΚΤ 23%) που κατανομούνται ως εξής:

	εκατ. ECU
Βόρεια Γιουτλάνδη	54,40
Lolland	13,83

Στρατηγικές περιφερειακής ανάπτυξης

Ο γενικός στρατηγικός στόχος του ΕΕΠ για τη **Βόρεια Γιουτλάνδη** είναι να εδραιωθούν οι αναγκαίες συνθήκες για την ανάπτυξη των επιχειρήσεων της περιοχής και, συνεπώς, την αύξηση του αριθμού των θέσεων εργασίας στην ευρύτερη περιφέρεια του στόχου 2. Η στρατηγική που εφαρμόζεται για την επίτευξη αυτού του στόχου είναι η "διεθνοποίηση", η οποία συνίσταται στην ενίσχυση της ικανότητας των επιχειρήσεων να είναι ανταγωνιστικές διεθνώς μέσω της καινοτομίας, της διαφοροποίησης, της διεύρυνσης των ικανοτήτων και της ανάπτυξης της κατάρτισης και των υποδομών. Η στρατηγική για την περιοχή **Lolland** συνίσταται στην ανάπτυξη και στην αξιοποίηση του δυναμικού της περιοχής, όπως και στην ανάπτυξη των σχέσεων μεταξύ της περιοχής και του εθνικού και οικονομικού περιβάλλοντος.

Αναπτυξιακές προτεραιότητες

Στη **Βόρεια Γιουτλάνδη**, η στρατηγική διαρθρώνεται γύρω από δύο αναπτυξιακές προτεραιότητες

- Διεθνοποίηση της μεταποιητικής βιομηχανίας και της βιομηχανίας των υπηρεσιών
- Διεθνοποίηση του τομέα του τουρισμού

Ο βασική προτεραιότητα για την περιοχή **Lolland** είναι η:

- Ανάπτυξη επιχειρήσεων μέσω της αξιοποίησης του δυναμικού της περιοχής.

Επιπτώσεις

Εκτός από τους ποσοτικούς στόχους για τον αριθμό των θέσεων εργασίας που θα δημιουργηθούν ή θα διατηρηθούν (βλέπε κυρίως κείμενο), το πρόγραμμα προβλέπει:

Βόρεια Γιουτλάνδη:

- δημιουργία 17 επιχειρήσεων.
- αύξηση του κύκλου εργασιών των ΜΜΕ κατά 313 εκατ. ECU.
- εισαγωγή νέων τεχνολογιών ή μεθόδων παραγωγής σε 50% των συμμετεχόντων στα ΕΕΠ.

- δημιουργία νέων αγορών σε 55% των σχεδίων.
- κατάρτιση περίπου 4.800 ατόμων.

Lolland:

- κατάρτιση 600 ατόμων.
- αναφορά άλλων δεικτών επιπτώσεων, όπως το επίπεδο τεχνολογίας των ΜΜΕ, τον αριθμό των συμβάσεων που συνάφθηκαν για E&A, τον αριθμό των ΜΜΕ που κατέκτησαν νέες αγορές.

Προστιθέμενη αξία από τις διαπραγματεύσεις

Τα δύο ΕΕΠ της Δανίας για το στόχο 2 για την περίοδο 1997-1999 είναι το αποτέλεσμα διεξοδικής εργασίας σε όλα τα επίπεδα της εταιρικής σχέσης μεταξύ των περιφερειών, των κρατών μελών και των υπηρεσιών της Επιτροπής. Οι διαπραγματεύσεις διεξήχθησαν στην Κοπεγχάγη το Νοέμβριο του 1996 με τη συμμετοχή εκπροσώπων των δύο περιφερειών, του κράτους μέλους και της Επιτροπής. Στο πλαίσιο των εργασιών ελήφθησαν υπόψη οι συστάσεις της έκθεσης για την ενδιάμεση αξιολόγηση της περιόδου 1994-1996, η οποία είχε σχεδόν ολοκληρωθεί την εποχή αυτή. Μπορούν να αναφερθούν τα ακόλουθα σημεία:

- Η ανάλυση της κοινωνικοοικονομικής κατάστασης των περιφερειών διευρύνθηκε σημαντικά και ενημερώθηκε με βάση τους τελευταίους διαθέσιμους αριθμούς για τις συνθήκες, τις ανάγκες και τις δυνατότητες των περιοχών. Για την **Lolland**, αυτό οδήγησε στην εκπόνηση ενός νέου σχεδίου για την αντιμετώπιση των ιδιαίτερων αναγκών κατάρτισης των διαφόρων ομάδων που απειλούνται από την ανεργία.
- Μικρές προσαρμογές πραγματοποιήθηκαν στο πρόγραμμα της **Lolland**, ενώ ήδη πριν από τις διαπραγματεύσεις η γενική στρατηγική για την **Nordjylland** είχε ήδη μετατραπεί από "εκβιομηχάνιση" σε "διεθνοποίηση".
- Η διάρθρωση του προγράμματος για τη **Nordjylland** τροποποιήθηκε, για να απλουστευθεί η διαχείρισή του.
- Στο πλαίσιο των προγραμμάτων, μετατοπίστηκε η έμφαση από τις άμεσες επενδυτικές ενισχύσεις σε επιχειρήσεις προς τη βελτίωση των γενικών συνθηκών για τις επιχειρήσεις.
- Στήριξη θα παρασχεθεί για την επαγγελματική κατάρτιση, το σχεδιασμό, την ευέλικτη παροχή επαγγελματικής κατάρτισης, τα σχέδια εναλλαγής των θέσεων εργασίας, και την μαθητεία ενηλίκων.
- Οι επενδύσεις σε βασική υποδομή αποκλείστηκαν από τα νέα προγράμματα και αντικαταστάθηκαν από επενδύσεις σε "στρατηγική υποδομή" (π.χ. υποδομή της E&A και υποστηρικτική υποδομή συστημάτων επικοινωνίας και πληροφόρησης).
- Παρόλο που στη Δανία η ισότητα ανδρών και γυναικών κατοχυρώνεται από τη νομοθεσία και η ισότητα των ευκαιριών είναι ένας άμεσος οριζόντιος στόχος, στην επίτευξη του οποίου είναι προσηλωμένες οι αρχές της Δανίας, τα προγράμματα περιλαμβάνουν μέτρα που αφορούν ειδικά την ειδίκευση των γυναικών.

- Ιδιαίτερη προσοχή δόθηκε στη χρήση ποσοτικών δεικτών και βελτιώθηκε το σύστημα ενημέρωσης της βάσης δεδομένων "PHYSIN" με τα τελευταία διαθέσιμα στοιχεία.
- Στις Επιτροπές Παρακολούθησης θα συμμετέχει στο εξής ένας εκπρόσωπος των περιβαλλοντικών αρχών.

ΓΕΡΜΑΝΙΑ

Ιστορικό

Στις 7 Μαΐου 1997, η Επιτροπή ενέκρινε τα 9 Ενιαία Έγγραφα Προγραμματισμού (ΕΕΠ) για τις γερμανικές περιφέρειες της **Βαυαρίας, του Βερολίνου, της Βρέμης, της Έσσης, της Κάτω Σαξωνίας, της Βόρειας Ρηνανίας-Βεστφαλίας, της Ρηνανίας-Παλατινάτου, της Σάαρ και του Schleswig-Holstein**, που είναι επιλέξιμες στο πλαίσιο του στόχου 2 των Διαρθρωτικών Ταμείων. Η συνολική συνδρομή των Ταμείων (περιλαμβανομένων των αχρησιμοποίητων πιστώσεων ύψους 40 εκατ. ECU που μεταφέρθηκαν από την προηγούμενη περίοδο προγραμματισμού 1994-1996) ανέρχεται σε **901 εκατ. ECU** (ΕΤΠΑ 71%, ΕΚΤ 29%) που κατανέμονται ως εξής:

	εκατ. ECU		εκατ. ECU
Βαυαρία	19,8	Βόρεια Ρηνανία-Βεστφαλία	450,6
Βερολίνο	191,2	Ρηνανία-Παλατινάτο	27,6
Βρέμη	55,1	Σάαρ	58,9
Έσση	29,9	Schleswig-Holstein	18,0
Κάτω Σαξωνία	49,9		

Στρατηγικές περιφερειακής ανάπτυξης

Ο βασικός στρατηγικός στόχος στη **Βαυαρία** παραμένει η μείωση της εξάρτησης από την παραδοσιακή βιομηχανία μέσω διαφοροποίησης σε αναπτυσσόμενους τομείς και η ενίσχυση της περιφερειακής οικονομίας, ώστε να είναι λιγότερο ευάλωτη στις οικονομικές κρίσεις.

Η στρατηγική του **Βερολίνου** αποσκοπεί στη διακοπή της διαδικασίας αποβιομηχάνισης και στην άμβλυση των ανισοτήτων μεταξύ Ανατολικού και Δυτικού Βερολίνου, ενώ το τελευταίο διαδραματίζει ρόλο κινητήριας δύναμης για το Ανατολικό Βερολίνο και τη γύρω περιοχή.

Η στρατηγική της **Βρέμης** ενοποιεί όλες τις διαρθρωτικές αναπτυξιακές ενέργειες που αποσκοπούν ειδικότερα στη διαφοροποίηση της οικονομικής διάρθρωσης της περιοχής, στην ενίσχυση του τομέα των υπηρεσιών και του τουρισμού και στη βελτίωση των παραγόντων που συνδέονται με τη γεωγραφική της θέση, συμπεριλαμβανομένης της προστασίας και της βελτίωσης του περιβάλλοντος. Ένα από τα χαρακτηριστικά της προσέγγισης που εφαρμόζει η **Έσση** είναι η στήριξη των επιχειρήσεων και των ΜΜΕ, των οποίων οι επενδύσεις προς όφελος του περιβάλλοντος υπερβαίνουν τις νόμιμες υποχρεώσεις τους.

Στη συνέχεια του προγράμματος 1994/1996, η στρατηγική για την **Κάτω Σαξωνία** αποσκοπεί να αντιμετωπίσει την ανεργία που οφείλεται στις βιομηχανικές αλλαγές. Οι στρατηγικοί στόχοι για τη **Βόρεια Ρηνανία-Βεστφαλία** περιλαμβάνουν τη σύνδεση οικονομίας και οικολογίας, καθώς και την ανάδειξη της περιοχής σε πρωταγωνιστή του τομέα των μέσων ενημέρωσης.

Στη **Ρηνανία-Παλατινάτο**, ο στόχος συνίσταται στην ενίσχυση της ανάπτυξης και της απασχόλησης με τη βελτίωση της ανταγωνιστικότητας των επιχειρήσεων γενικά και των ΜΜΕ ειδικότερα. Οι αναπτυξιακοί στόχοι για την περιοχή της **Σάαρ** περιλαμβάνουν τη βελτίωση των μεταφορών και των επικοινωνιών, καθώς και καλύτερη αξιοποίηση της διασυνοριακής συνεργασίας (Σάαρ - Λορραίνη -

Λουξεμβούργο). Δίνοντας συνέχεια στην προτεραιότητα της προηγούμενης περιόδου, η στρατηγική για το **Schleswig-Holstein** αποσκοπεί στη μείωση των διαρθρωτικών προβλημάτων του Κιέλου που προέκυψαν από την κρίση στην ναυπηγική βιομηχανία και τη μετατροπή της πολεμικής βιομηχανίας.

Αναπτυξιακές προτεραιότητες

Για την επίτευξη των ανωτέρω στρατηγικών στόχων, τα ΕΕΠ καθορίζουν τις ακόλουθες αναπτυξιακές προτεραιότητες:

- Διαφοροποίηση και εκσυγχρονισμός της βιομηχανίας (περιλαμβανομένης της χειροτεχνίας) (π.χ. **Βρέμη** και **Κάτω Σαξωνία**)
- Υποδομή που συνδέεται με την οικονομική δραστηριότητα (π.χ. **Βαυαρία, Βερολίνο, Ρηνανία-Παλατινάτο, Schleswig-Holstein**)
- Τεχνολογική ανάπτυξη και καινοτομία (π.χ. **Βερολίνο, Βόρεια Ρηνανία-Βεστφαλία, Ρηνανία-Παλατινάτο, Σάαρ**)
- Ανάπτυξη του ανθρώπινου δυναμικού, κατάρτιση και ειδίκευση (όλα τα ΕΕΠ)
- Προστασία του περιβάλλοντος, ανάπλαση χώρων κλπ. (π.χ. **Βερολίνο, Βρέμη, Βόρεια Ρηνανία-Βεστφαλία, Σάαρ**).

Επιπτώσεις

Όλα τα ΕΕΠ περιλαμβάνουν εκ των προτέρων αξιολόγηση των επιπτώσεων των προγραμμάτων, συμπεριλαμβανομένης μιας εκτίμησης του καθαρού αριθμού των νέων θέσεων εργασίας στην περιοχή που καλύπτεται από το πρόγραμμα (βλέπε κυρίως κείμενο) και τον ποσοτικό προσδιορισμό ορισμένων άλλων φυσικών και οικονομικών αποτελεσμάτων. Για παράδειγμα, 200 εκτάρια αποκαταστημένων χώρων στη **Βρέμη**: ειδικευμένη κατάρτιση 100-200 ανέργων στην **Έσση**: ανακύκλωση 6.000 τόνων πρώτων υλών ετησίως στο **Βερολίνο**: μετατροπή 100.000 οδικών μεταφορών ετησίως σε σιδηροδρομικές (**Βόρεια Ρηνανία-Βεστφαλία**) και 3.000 συμβουλευτικές παροχές και 50 σεμινάρια ετησίως σχετικά με το θέμα της μεταφοράς τεχνολογίας (**Σάαρ**).

Προστιθέμενη αξία από τις διαπραγματεύσεις

Οι συζητήσεις σχετικά με την μορφή και το περιεχόμενο των Σχεδίων Περιφερειακής Ανάπτυξης 1997-1999 ξεκίνησαν σχετικά νωρίς. Στο πλαίσιο της Επιτροπής παρακολούθησης για το στόχο 2 που συνήλθε στις 14/15 Μαΐου 1996, συζητήθηκαν σημαντικά ζητήματα του νέου προγραμματισμού, όπως οι προτεραιότητες πολιτικής για το στόχο 2, η διάθεση της χρηματοδότησης στα Länder και οι απαιτήσεις όσον αφορά την αξιολόγηση, ώστε να εξασφαλισθεί η τήρησή τους στη διαδικασία προγραμματισμού. Τα σχέδια περιφερειακής ανάπτυξης που υποβλήθηκαν τον Αύγουστο του 1996 είχαν την ίδια εναρμονισμένη μορφή και διάρθρωση, πράγμα που διευκόλυνε τις επακόλουθες λεπτομερείς συζητήσεις για καθένα από τα εννέα σχέδια. Έτσι, εξασφαλίσθηκε η συνοχή των στρατηγικών στόχων, των προτεραιοτήτων και των μέτρων, ενώ στα περισσότερα νέα ΕΕΠ προτείνονται συγκεκριμένες ενέργειες σε επίπεδο έργου.

Παρά το γεγονός ότι δίνεται σε μεγάλο βαθμό συνέχεια στα προηγούμενα ΕΕΠ, οι προτεραιότητες των κατευθύνσεων της Επιτροπής προβάλλονται σε όλα τα νέα ΕΕΠ. Από τις διαπραγματεύσεις προέκυψαν τα ακόλουθα βασικά

αποτελέσματα που επιφέρουν βελτιώσεις σε σχέση με την προηγούμενη περίοδο προγραμματισμού.

- Σε όλα τα ΕΕΠ δόθηκε έμφαση στους στόχους που αφορούν την απασχόληση. Έτσι, σε πολλά προγράμματα (**Βερολίνου, Βόρειας Ρηνανίας-Βεστφαλίας**), οι ενισχύσεις για την απασχόληση αυξήθηκαν σημαντικά σε σύγκριση με τα μέτρα για την κατάρτιση. Τα μέτρα που είχαν περιορισμένα αποτελέσματα όσον αφορά την απασχόληση κατά την προηγούμενη περίοδο δεν συνεχίστηκαν.
- Οι ενέργειες για το περιβάλλον και την ισότητα των ευκαιριών ενσωματώθηκαν στις προτεραιότητες ως οριζόντιοι στόχοι και, ανάλογα με την περίπτωση, ως ειδικά μέτρα.
- Αυξήθηκε ο αριθμός των μέτρων για τη στήριξη των ΜΜΕ και στράφηκαν περισσότερο στις ειδικές ανάγκες τους, π.χ. στον τομέα της Ε&Α και της παροχής επιχειρηματικών κεφαλαίων.
- Ενισχύθηκαν οι συνεργίες μεταξύ των ενεργειών του ΕΤΠΑ και του ΕΚΤ.
- Επιδιώχθηκε η συνεκτικότητα και η συμπληρωματικότητα μεταξύ των μέτρων του στόχου 2 και των μέτρων που εφαρμόζονται στο πλαίσιο των στόχων 3 και 4.
- Περιελήφθησαν υφιστάμενα και νέα μέτρα στο πλαίσιο των συμφώνων απασχόλησης.
- Ο ποσοτικός προσδιορισμός των στόχων βελτιώθηκε σημαντικά όσον αφορά τα αναμενόμενα αποτελέσματα.
- Η προτεραιότητα "τοπική ανάπτυξη" (νέες πηγές απασχόλησης) υλοποιήθηκε κυρίως με μέτρα κατάρτισης σε διάφορες θέσεις εργασίας στον τομέα των υπηρεσιών (από τις υπηρεσίες που αφορούν τις επιχειρήσεις μέχρι τις κοινωνικές ή συνοικιακές υπηρεσίες και υπηρεσίες που συνδέονται με το περιβάλλον).

ΙΣΠΑΝΙΑ

Ιστορικό

Στις 12 Ιουνίου 1997, η Επιτροπή ενέκρινε το Κοινοτικό Πλαίσιο Στήριξης (ΚΠΣ) 1997-1999 για τις περιφέρειες της Ισπανίας που είναι επιλέξιμες για το στόχο 2. Το ΚΠΣ αποτελείται από επτά περιφερειακά επιχειρησιακά προγράμματα και από ένα πολυπεριφερειακό επιχειρησιακό πρόγραμμα του ΕΚΤ.

Η συνολική συνδρομή των Διαρθρωτικών Ταμείων, συμπεριλαμβανομένων των αχρησιμοποίητων πόρων ύψους 156 εκατ. ECU που μεταφέρθηκαν από την προηγούμενη περίοδο προγραμματισμού 1994-96, ανέρχεται σε **1.485 εκατ. ECU** (ΕΓΠΑ 76%, ΕΚΤ 24%) που κατανέμονται ως εξής:

	εκατ. ECU		εκατ. ECU
Αραγονία	108,44	Μαδρίτη	212,23
Βαλεαρίδες	15,19	Ναβάρρα	27,63
Καταλονία	709,69	La Rioja	18,35
		Χώρα των Βάσκων	393,51

Περιφερειακές αναπτυξιακές στρατηγικές

Η στρατηγική του Κοινοτικού Πλαισίου Στήριξης συνεχίζει εκείνη του ΚΠΣ της περιόδου 1994-1996, δεδομένου ότι εστιάζεται στη δημιουργία απασχόλησης και στη βελτίωση της ανταγωνιστικότητας των επιχειρήσεων.

Αναπτυξιακές προτεραιότητες

Η στρατηγική της περιφερειακής ανάπτυξης διαρθρώνεται γύρω από τις ακόλουθες αναπτυξιακές προτεραιότητες:

- Στήριξη της απασχόλησης και της ανταγωνιστικότητας των επιχειρήσεων
- Προστασία και βελτίωση του περιβάλλοντος
- Ε&Α, τεχνολογία και καινοτομία
- Ανάπτυξη των μεταφορών που συνδέονται με την οικονομική δραστηριότητα
- Τοπική και αστική ανάπτυξη

Επιπτώσεις

Για κάθε μία από τις προαναφερόμενες προτεραιότητες, καθορίστηκαν ορισμένοι ποσοτικοί δείκτες όσον αφορά, για παράδειγμα, τον αριθμό των νέων επιχειρήσεων ανά 10.000 κατοίκους (Προτεραιότητα 1), το ποσοστό των επεξεργασμένων αποβλήτων από νέες εγκαταστάσεις (Προτεραιότητα 2), την απασχόληση στις δραστηριότητες Ε&ΤΑ ως ποσοστό της ολικής απασχόλησης (Προτεραιότητα 3), την πυκνότητα των οδών και των σιδηροδρομικών γραμμών (Προτεραιότητα 4), τη μέση διάρκεια της ανεργίας (Προτεραιότητα 5).

Προστιθέμενη αξία από τις διαπραγματεύσεις

Σύμφωνα με τις κατευθύνσεις της Επιτροπής και τα αποτελέσματα των συζητήσεων στο πλαίσιο της εταιρικής σχέσης κατά τη διάρκεια της εκπόνησης

του ΚΠΣ, πραγματοποιήθηκαν οι ακόλουθες βασικές προσαρμογές στο αρχικό σχέδιο:

- Σε σύγκριση με το σχέδιο ανασυγκρότησης, το ΚΠΣ δίνει μεγαλύτερη χρηματοδοτική στήριξη στις ΜΜΕ για τις παραγωγικές επενδύσεις, τα "ήπια" μέτρα και την επαγγελματική κατάρτιση.
- Αυξήθηκε η χρηματοδοτική συμμετοχή του ΕΤΠΑ υπέρ της Προτεραιότητας 3 (έρευνα, τεχνολογία και καινοτομία).
- Βελτιώθηκε η ενοποίηση των συγχρηματοδοτούμενων ενεργειών από το ΕΤΠΑ και το ΕΚΤ και αποσαφηνίστηκε η διάκριση μεταξύ των ενεργειών του στόχου 2 του ΕΚΤ και των παρεμβάσεων των στόχων 3 και 4.
- Το ποσοστό της κοινοτικής συγχρηματοδότησης της Προτεραιότητας 4 (μεταφορές που συνδέονται με την οικονομική δραστηριότητα) μειώθηκε σε σύγκριση με το αρχικά προτεινόμενο ποσοστό.
- Οι ενέργειες του ΕΚΤ στο πλαίσιο της Προτεραιότητας 2 (προστασία του περιβάλλοντος) θα προσδιορίζονται ειδικά, πράγμα που θα βελτιώσει την ευκρίνεια των παρεμβάσεων του ΕΚΤ στον τομέα αυτό.

ΓΑΛΛΙΑ

Ιστορικό

Μεταξύ 24ης Μαρτίου 1997 και 4ης Αυγούστου 1997, η Επιτροπή ενέκρινε τα 19 Ενιαία Έγγραφα Προγραμματισμού (ΕΕΠ) για τις γαλλικές περιφέρειες που είναι επιλέξιμες στο πλαίσιο του στόχου 2 των Διαρθρωτικών Ταμείων, με εξαίρεση τη Λορραίνη.

Η ολική συνδρομή των Ταμείων (συμπεριλαμβανομένων των αχρησιμοποίητων πιστώσεων ύψους 208,6 εκατ. ECU που μεταφέρθηκαν από την προηγούμενη περίοδο προγραμματισμού 1994-1996, αλλά χωρίς να ληφθούν υπόψη τα 39,4 εκατ. ECU που θα χορηγηθούν για το πολυπεριφερειακό πρόγραμμα που αφορά την αμυντική βιομηχανία συν τη χρηματοδότηση της τεχνικής βοήθειας) ανέρχεται σε **2.246 εκατ. ECU** (ΕΤΠΑ 82%, ΕΚΤ 18%) που κατανέμονται ως εξής:

	εκατ. ECU		εκατ. ECU
Αλσατία	21,9	Λκουιτανία	132,5
Ωβέρνη	82,3	Κάτω Νορμανδία	80,3
Βρετάνη	118,3	Βουργουνδία	69,7
Κέντρο	37,9	Καμπανία-Αρδέννες	113,8
Franche-Comté	56,2	Άνω Νορμανδία	164,2
Languedoc-Roussillon	98,9	Λορραίνη	173,6
Midi-Pyrénées	52,9	Nord-Pas-de-Calais	375,4
Pays de la Loire	162,5	Πικαρδία	139,6
Poitou-Charentes	62,9	Ροδανός-Άλπεις	148,9
Προβηγκία, Άλπεις, Κιανή	154,4		
Ακτή			

Στρατηγικές περιφερειακής ανάπτυξης

Συνεχίζοντας σε μεγάλο βαθμό τη στρατηγική της προηγούμενης περιόδου προγραμματισμού 1994-1996, η γενική στρατηγική των περιφερειών αυτών επικεντρώνεται στη δημιουργία και στη διατήρηση θέσεων απασχόλησης. Παρά την επικάλυψη που παρατηρήθηκε σε ορισμένες περιπτώσεις, οι περιφερειακές προσεγγίσεις συγκεντρώνονται γύρω από τους ακόλουθους στρατηγικούς στόχους:

- στήριξη της δημιουργίας και ανάπτυξης επιχειρήσεων, συμπεριλαμβανομένης της παροχής υπηρεσιών σε ΜΜΕ όσον αφορά τις τεχνολογίες των πληροφοριών και επικοινωνιών, τη χρηματοοικονομική τεχνική και την αύξηση της εξαγωγικής ικανότητας (**Κάτω Νορμανδία, Languedoc-Roussillon, Nord-Pas-de-Calais**).
- διαφοροποίηση από την παραδοσιακή βιομηχανία σε νέες οικονομικές δραστηριότητες, συμπεριλαμβανομένης της έρευνας, της μεταφοράς τεχνολογίας και της τοπικής ανάπτυξης (**Καμπανία-Αρδέννες**), των εξειδικευμένων υπηρεσιών και της ανάπτυξης του τουρισμού (**Προβηγκία, Άλπεις, Κιανή Ακτή**).
- σε ορισμένες περιοχές, στόχος είναι η εδραίωση ή επανεκκίνηση της βιομηχανικής απασχόλησης (**Midi-Pyrénées**) ή ακόμη η διατήρηση της ισχυρής

βιομηχανικής παρουσίας μέσω της διαφοροποίησης σε νέους τομείς (**Ροδανός-Άλπεις**) και της εδραίωσης των επιχειρήσεων στην περιοχή.

- η σημασία της ενδογενούς ανάπτυξης τονίζεται στα ΕΕΠ για τη **Βουργουνδία και το Κέντρο**,
- Η **Ωβέρνη και η Ακουιτανία** δίνουν έμφαση στη βελτίωση της ελκυστικότητας της περιοχής και στη βελτίωση του επιχειρηματικού και οικονομικού περιβάλλοντος.

Αναπτυξιακές προτεραιότητες

Τα ΕΕΠ περιλαμβάνουν τις ακόλουθες βασικές αναπτυξιακές προτεραιότητες:

- | |
|--|
| <ul style="list-style-type: none">• Στήριξη της ανάπτυξης των επιχειρήσεων• Αναβάθμιση και αναδιάρθρωση της περιοχής και του περιβάλλοντος• Έρευνα, τεχνολογική ανάπτυξη και καινοτομία• Ανάπτυξη του ανθρώπινου δυναμικού• Βελτίωση της ελκυστικότητας της περιοχής |
|--|

Επιπτώσεις

Τα ΕΕΠ περιλαμβάνουν εκτιμήσεις του αριθμού των θέσεων απασχόλησης που θα δημιουργηθούν στις περιοχές του προγράμματος (βλέπε κείμενο), καθώς και δείκτες επιδόσεων και ποσοτικούς στόχους για κάθε προβλεπόμενο μέτρο.

Προστιθέμενη αξία από τις διαπραγματεύσεις

Πρόκειται ειδικότερα για τα ακόλουθα σημεία:

- συμπλήρωση των ελλειπόντων στοιχείων από ορισμένες αρχικές προτάσεις σχετικά, για παράδειγμα, με την κοινωνικοοικονομική ανάλυση, τους βασικούς δείκτες, την περιβαλλοντική αξιολόγηση, την ανάλυση των αναγκών, ιδίως όσον αφορά τα ζητήματα που συνδέονται με το αστικό περιβάλλον και την αμυντική βιομηχανία.
- ενίσχυση των μέτρων που αποσκοπούν στην αξιολόγηση των αναγκών κατάρτισης.
- προώθηση της Ε&Α που είχε ήδη προβλεφθεί κατά την προηγούμενη περίοδο, αλλά διατηρήθηκε ή ενισχύθηκε τόσο από ποιοτική όσο και χρηματοδοτική άποψη.
- προσαρμογή των πόρων που προορίζονται για την ενίσχυση των ΜΜΕ προκειμένου να αντισταθμιστούν οι αρνητικές επιπτώσεις που απορρέουν από ορισμένους τομείς που αντιμετωπίζουν δυσκολίες όπως η αμυντική βιομηχανία.
- συμφωνία στο πλαίσιο της εταιρικής σχέσης για την απόσυρση των προτάσεων των σχετικών με τις υποδομές που δεν ανταποκρίνονται στις κατευθύνσεις της Επιτροπής για τον τομέα αυτό.
- συμπερίληψη των τοπικών συμφώνων απασχόλησης (για παράδειγμα στις περιοχές **Pays de la Loire** και **Nord-Pas-de-Calais**) και συμφωνία με τις γαλλικές αρχές για την εφαρμογή της σχετικής μεθοδολογίας σε άλλες

προτάσεις (π.χ. **Πικαρδία** και **Άνω Νορμανδία**) που θα υποβληθούν στο πλαίσιο της εκτέλεσης των ΕΕΠ.

- αύξηση των ειδικών ενεργειών που αφορούν τα αστικά προβλήματα.
- πρόσθετες πληροφορίες σχετικά με τις περιβαλλοντικές επιπτώσεις ορισμένων μέτρων, ιδίως, για παράδειγμα, εκείνων που αφορούν τη συμβατότητα μεταξύ της οικονομικής ανάπτυξης και του εξοπλισμού των λιμένων (**Άνω Νορμανδία, Pays de la Loire**) και τη διατήρηση των ενδιαιτημάτων (ειδικότερα: οδηγίες σχετικά με του πουλιά και τα ενδιαιτήματα).

ΓΑΛΛΙΑ

Ιστορικό

Μεταξύ 7ης Μαΐου 1997 και 24ης Ιουλίου 1997, η Επιτροπή ενέκρινε 9 από τα 11 Ενιαία Έγγραφα Προγραμματισμού (ΕΕΠ) για τις περιφέρειες της Ιταλίας που είναι επιλέξιμες στο πλαίσιο του στόχου 2. Τα ΕΕΠ για τις περιφέρειες Friuli και Λάτιο προβλέπεται ότι θα εγκριθούν στις αρχές Οκτωβρίου 1997.

Η συνολική συνδρομή των Διαρθρωτικών Ταμείων (περιλαμβανομένων των αχρησιμοποίητων πιστώσεων ύψους 170 εκατ. ECU που μεταφέρθηκαν από την προηγούμενη περίοδο προγραμματισμού 1994-1996) ανέρχεται σε **968 εκατ. ECU** (ΕΤΠΑ 80%, ΕΚΤ 20%) που κατανέμονται ως εξής:

εκατ. ECU			
Αιμίλια-Ρωμανία	14,2	Πεδεμόντιο	309,5
Φριούλι-Βενέτσια-Τζούλια	39,3	Τοσκάνη	159,0
Λάτιο	76,9	Ουμβρία	53,2
Λιγυρία	129,5	Κοιλιάδα Αόστης	13,5
Λομβαρδία	34,0	Βένετο	107,9
Marche	31,0		

Στρατηγικές περιφερειακής ανάπτυξης

Γενικά, οι στρατηγικές αποτελούν συνέχεια της προηγούμενης περιόδου προγραμματισμού 1994-1996. Σε ορισμένες περιπτώσεις, οι στρατηγικοί στόχοι καθορίστηκαν με μεγαλύτερη σαφήνεια (π.χ. **Marche**) ή εστιάστηκαν γεωγραφικά (Λάτιο).

Αναφέρονται, για παράδειγμα, οι ακόλουθοι στρατηγικοί στόχοι:

- Ενίσχυση και εκσυγχρονισμός των ΜΜΕ και δημιουργία νέων επιχειρήσεων (π.χ. **Φριούλι-Βενέτσια-Τζούλια, Λάτιο, Λιγυρία, Βένετο, Marche, Πεδεμόντιο, Τοσκάνη**).
- Διαφοροποίηση προς τους τομείς της υψηλής τεχνολογίας, της έρευνας και της καινοτομίας (π.χ. **Friuli-Venezia-Giulia, Λιγυρία, Αιμίλια-Ρωμανία, Τοσκάνη**).
- Βελτίωση του περιβάλλοντος και αύξηση της ελκυστικότητας της περιοχής (όλες οι περιφέρειες εκτός από την **Κοιλιάδα της Αόστης**).
- Ανάπτυξη και ειδίκευση του ανθρώπινου δυναμικού (όλες οι περιφέρειες).

Ένας ειδικός στρατηγικός στόχος της περιφέρειας **Αιμιλίας-Ρωμανίας** είναι η ανάπτυξη των δεσμών μεταξύ της **Ferrara**, νέας περιφέρειας του στόχου 2, και της περιφέρειας **Reggio/Modena**.

Αναπτυξιακές προτεραιότητες

Τα ΕΕΠ για την Ιταλία διαρθρώνονται γύρω από τις ακόλουθες βασικές αναπτυξιακές προτεραιότητες:

- Ενίσχυση των υφιστάμενων ΜΜΕ και ενθάρρυνση των νέων επιχειρήσεων
- Αναβάθμιση και ανάπτυξη του τοπικού περιβάλλοντος
- Ανάπτυξη και ειδίκευση του ανθρώπινου δυναμικού
- Προστασία και αποκατάσταση του περιβάλλοντος
- Τουρισμός και πολιτιστική κληρονομιά
- Έρευνα, τεχνολογία και κοινωνία των πληροφοριών
- Τοπικό σύμφωνο απασχόλησης (Λιμνία-Ρωμανία)
- Ισότητα των ευκαιριών

Επιπτώσεις

Πέραν των εκ των προτέρων εκτιμήσεων του αριθμού των θέσεων απασχόλησης που θα δημιουργηθούν ή θα διατηρηθούν (βλέπε κυρίως κείμενο), ορισμένες άλλες αναμενόμενες επιπτώσεις είναι:

- η στήριξη 1.700 ΜΜΕ (Τοσκάνη).
- αύξηση των ξενοδοχειακών κρατήσεων κατά 200.000 διανυκτερεύσεις (Ουμβρία).
- αποκατάσταση 450.000 m² εγκατελελειμμένων εκτάσεων (Πεδεμόντιο).
- επεξεργασία 50.000-100.000 πρόσθετων τόνων αποβλήτων (Λομβαρδία).
- κατάρτιση 120 πτυχιούχων πανεπιστημίου στο επάγγελμα του τεκμηριωτή των καινοτομιών (Λάτιο)

Προστιθέμενη αξία από τις διαπραγματεύσεις

Μετά τον πρώτο κύκλο διαπραγματεύσεων με τις ιταλικές αρχές που διεξήχθησαν στη Ρώμη από 4 έως 8 Νοεμβρίου 1996 σχετικά με τα 11 έγγραφα προγραμματισμού, διενεργήθηκαν συζητήσεις με κάθε περιφέρεια χωριστά. Τα κυριότερα αποτελέσματα των συζητήσεων είναι τα εξής:

- Τα έγγραφα προγραμματισμού ορίστηκαν με μεγαλύτερη σαφήνεια, για να βελτιωθεί η στόχευση της στρατηγικής και των στόχων του κάθε προγράμματος.
- επανεξετάστηκε η κατανομή των κονδυλίων για όλα τα μέτρα, πράγμα που επέτρεψε να διαπιστωθεί μία γενική υποεκτίμηση των αναγκών στους τομείς του ανθρώπινου δυναμικού και της τεχνολογικής καινοτομίας. Για το λόγο αυτό, συμφωνήθηκε να αυξηθεί η συνδρομή του ΕΚΤ για τα περισσότερα ΕΕΠ, ώστε να διατηρηθεί τουλάχιστον στο ίδιο επίπεδο με εκείνο της προηγούμενης περιόδου (δηλ. κατά μέσο όρο 20% περίπου). Χορηγήθηκε επίσης συμπληρωματική ενίσχυση για την έρευνα και την τεχνολογική καινοτομία.
- αναδιοργανώθηκαν οι προτεραιότητες των ΕΕΠ. Ειδικότερα, εισήχθησαν ορισμένα νέα στοιχεία (κοινωνία των πληροφοριών, σύμφωνα απασχόλησης) σύμφωνα με τις κατευθύνσεις της Επιτροπής.
- τα μέτρα που προτάθηκαν για συγχρηματοδότηση εξετάστηκαν λεπτομερώς, ιδίως όσον αφορά την επιλεξιμότητά τους και την καταλληλότητά τους. Γενικά, οι ιταλικές αρχές δέχθηκαν ευνοϊκά τις παρατηρήσεις της Επιτροπής.
- στα περιβαλλοντικά ζητήματα δόθηκε ιδιαίτερη προσοχή, με στόχο να βελτιωθούν τα περιβαλλοντικά στοιχεία και ο ποσοτικός προσδιορισμός

των δεικτών και των επιπτώσεων, καθώς και η συμμετοχή των περιβαλλοντικών αρχών στην προετοιμασία και την εκτέλεση των ΕΕΠ.

- εξετάστηκε το ζήτημα της προσθετικότητας και εκπρόσωποι του Υπουργείου Οικονομικών ανέλαβαν την υποχρέωση να υποβάλουν προσωρινά στοιχεία για την περίοδο 1997-1999, τα οποία υπολογίστηκαν με την ίδια μεθοδολογία που χρησιμοποιήθηκε στο παρελθόν, καθώς και οριστικά δεδομένα για τα έτη 1994-1995.
- σύμφωνα με τις κατευθύνσεις που πρότεινε η Επιτροπή, ιδιαίτερη προσοχή δόθηκε κατά τον προγραμματισμό όλων των ιταλικών ΕΕΠ στις ολοκληρωμένες προσεγγίσεις που συντείνουν στη δημιουργία νέων θέσεων απασχόλησης, ιδίως όσον αφορά τις νέες πηγές απασχόλησης. Επιπλέον, στα περισσότερα ΕΕΠ περιλαμβάνονται ενισχύσεις για την απασχόληση.

ΛΟΥΞΕΜΒΟΥΡΓΟ

Ιστορικό

Στις 15 Απριλίου 1997, η Επιτροπή ενέκρινε το Ενιαίο Έγγραφο Προγραμματισμού (ΕΕΠ) για την περιφέρεια του **Esch-sur Alzette** και **Capellen** που είναι επιλέξιμη στο πλαίσιο του στόχου 2 στο Μεγάλο Δουκάτο του Λουξεμβούργου. Η συνολική συνδρομή των Ταμείων (συμπεριλαμβανομένων των αχρησιμοποίητων πιστώσεων ύψους 1,771 εκατ. ECU που μεταφέρθηκαν από την προηγούμενη περίοδο προγραμματισμού 1994-1996) ανέρχεται σε **9,837 εκατ. ECU** (ΕΤΠΑ 81%, ΕΚΤ 19%).

Στρατηγική περιφερειακής ανάπτυξης

Η προτεινόμενη στρατηγική για τη νέα περίοδο προγραμματισμού αποσκοπεί στη συνέχιση των προσπαθειών για διαφοροποίηση από τη χαλυβουργία, από την οποία η περιφέρεια παραδοσιακά εξαρτάται σε μεγάλο βαθμό: προσέλκυση νέων επιχειρήσεων και ανάπτυξη υποδομών υποστήριξης, παραγωγικές επενδύσεις, επαγγελματική κατάρτιση, έρευνα και ανάπτυξη και μεταφορά τεχνολογίας. Ιδιαίτερη έμφαση δίνεται επίσης στη βελτίωση της ποιότητας του περιβάλλοντος.

Αναπτυξιακές προτεραιότητες

Για την εφαρμογή της ανωτέρω στρατηγικής, η κοινοτική χρηματοδότηση κατανέμεται μεταξύ των πέντε ακόλουθων αναπτυξιακών προτεραιοτήτων:

- Καινοτομία στις επιχειρήσεις
- Τόνωση της ανάπτυξης και διαφοροποίησης των οικονομικών διαρθρώσεων και δραστηριοτήτων
- Προστασία και βελτίωση του περιβάλλοντος
- Στήριξη της σταθεροποίησης και της αύξησης της περιφερειακής απασχόλησης με μέτρα υπέρ της ανάπτυξης του ανθρώπινου δυναμικού
- Τεχνική βοήθεια

Επιπτώσεις

Μεταξύ των αναμενόμενων επιπτώσεων, το ΕΕΠ προβλέπει τη δημιουργία ή τη διατήρηση 700-900 άμεσων θέσεων απασχόλησης. Ποσοτικοί στόχοι για τις επιπτώσεις στο περιβάλλον παρέχονται, για παράδειγμα, στο πλαίσιο της Προτεραιότητας 3: Προστασία και βελτίωση του περιβάλλοντος.

Προστιθέμενη αξία από τις διαπραγματεύσεις

Στις προτάσεις που υπέβαλαν οι αρχές του Λουξεμβούργου είχαν ήδη ληφθεί υπόψη οι κατευθύνσεις της Επιτροπής για το στόχο 2. Οι διαπραγματεύσεις με τις αρχές του Λουξεμβούργου οδήγησαν στις ακόλουθες αλλαγές των αρχικών προτάσεων:

- Ο αριθμός των προτεινόμενων μέτρων μειώθηκε προκειμένου να ενισχυθεί η συνεκτικότητα της στρατηγικής.
- Τα κριτήρια για την επιλογή των σχεδίων (λαμβάνοντας υπόψη την απασχόληση) και οι ποσοτικοί στόχοι διαμορφώθηκαν για κάθε μέτρο και για το πρόγραμμα στο σύνολό του: ο ποσοτικός προσδιορισμός αφορούσε τον αριθμό των θέσεων εργασίας που δημιουργούνται άμεσα ή

έμμεσα. Αναμένεται λοιπόν ότι θα δημιουργηθούν ή θα διατηρηθούν άμεσα 700 έως 900 θέσεις εργασίας στις επιλέξιμες περιφέρειες ως αποτέλεσμα των μέτρων του ΕΕΠ.

- Οι ρυθμίσεις εφαρμογής προσαρμόστηκαν προκειμένου να αυξηθούν οι επιπτώσεις των μέτρων στις τοπικές επιχειρήσεις.
- Περιβαλλοντικοί δείκτες παρέχονται στην Προτεραιότητα 3 "Προστασία και βελτίωση του περιβάλλοντος". Θα στηριχθούν ορισμένα προληπτικά μέτρα (π.χ. ανακύκλωση οχημάτων).
- Η Προτεραιότητα 4 "Στήριξη για τη σταθεροποίηση και την ανάπτυξη της περιφερειακής απασχόλησης μέσω της ανάπτυξης του ανθρώπινου δυναμικού" τροποποιήθηκε και αναφέρει πλέον ρητά ενέργειες που αποβλέπουν στην ισότητα των ευκαιριών, στην εφαρμογή των συμφώνων απασχόλησης και στην προώθηση των τοπικών υπηρεσιών.
- Προτάσεις για επενδύσεις σε ορισμένες "βαρείς υποδομές" δεν έγιναν δεκτές.

ΚΑΤΩ ΧΩΡΕΣ

Ιστορικό

Στις 26 Μαΐου 1997, η Επιτροπή ενέκρινε τα 5 Ενιαία Έγγραφα Προγραμματισμού (ΕΕΠ) για τις ολλανδικές περιφέρειες: **Arnhem-Nijmegen, Zuidoost Brabant, Zuid Limburg, Twente και Groningen-Drenthe.**

Η συνολική συνδρομή των Διαρθρωτικών Ταμείων (συμπεριλαμβανομένων των αχρησιμοποίητων πιστώσεων ύψους 80 εκατ. ECU που μεταφέρθηκαν από την προηγούμενη περίοδο προγραμματισμού 1994-1996) ανέρχεται σε **442 εκατ. ECU** (ΕΤΠΑ 66%, ΕΚΤ 34%) που κατανέμονται ως εξής:

	εκατ. ECU		εκατ. ECU
Arnhem-Nijmegen	77	Zuidoost Brabant	107
Zuid-Limburg	66	Twente	79
Groningen-Drenthe	113		

Στρατηγική περιφερειακής ανάπτυξης

Γενικός στρατηγικός στόχος των ολλανδικών ΕΕΠ είναι η αιεφόρος οικονομική ανάπτυξη, με τη δημιουργία νέων θέσεων απασχόλησης και τη βελτίωση της ποιότητας ζωής χωρίς να βλάπτεται το περιβάλλον.

Το ΕΕΠ για την **Arnhem-Nijmegen** βασίζεται επίσης στη στρατηγική θέση της περιοχής που βρίσκεται πάνω σε σημαντικές αρτηρίες μεταφορών. Η στρατηγική για την **Zuidoost-Brabant** τονίζει το ρόλο των συγκεντρώσεων ΜΜΕ και των νέων τεχνολογιών.

Αναπτυξιακές προτεραιότητες

Για την επίτευξη των στρατηγικών στόχων, τα ΕΕΠ καθορίζουν τις ακόλουθες προτεραιότητες:

Arnhem-Nijmegen

- "Euro Trade Port" (επέκταση των μεταφορών, της διανομής και των εμπορικών υπηρεσιών)
- Βιομηχανία και καινοτομία
- Τουρισμός και αστικό (οικονομικό) περιβάλλον.

Zuid-Limburg

- Βιομηχανία και συναφείς υπηρεσίες
- Μεταφορές και λειτουργική υποστήριξη
- Ανάπτυξη και μεταφορά των γνώσεων
- Τουρισμός και συνθήκες ζωής

Groningen-Drenthe

- Βιομηχανία, υπηρεσίες για τις επιχειρήσεις και τουρισμός
- Παραγωγικό περιβάλλον και αστική οικονομία.

Zuidoost-Brabant

- Ενίσχυση της βιομηχανικής διάρθρωσης
- Τουρισμός, συνθήκες ζωής και επιχειρηματικό περιβάλλον.

Twente

- Μεταφορές και διανομή
- Βιομηχανία
- Τουρισμός

Επιπτώσεις

Οι κυριότερες αναμενόμενες επιπτώσεις αφορούν την αύξηση του ακαθάριστου εγχώριου προϊόντος στις περιοχές της **Twente**, **Zuidoost-Brabant** και **Groningen-Drenthe** και το θετικό μεταναστευτικό ρεύμα επιχειρήσεων προς την περιοχή (**Twente** και **Groningen-Drenthe**). Ο αριθμός των νέων θέσεων απασχόλησης εκτιμάται από 11.400 (μόνιμες και προσωρινές) στην **Groningen-Drenthe** μέχρι 2.000 μόνιμες θέσεις απασχόλησης στην **Zuidoost-Brabant**. Όλα τα ΕΕΠ έχουν ποσοτικούς στόχους όσον αφορά την κατάρτιση που κυμαίνονται από 17.500 εργαζόμενους και 9.500 ανέργους στην περιοχή **Groningen-Drenthe** έως 3.330 εργαζόμενους και 2.220 ανέργους στην περιοχή **Arnhem-Nijmegen**.

Προστιθέμενη αξία από τις διαπραγματεύσεις

Τον Ιούνιο του 1996, η ΓΔ XVI παρουσίασε τις κατευθύνσεις της Επιτροπής για τη δεύτερη περίοδο προγραμματισμού 1997-1999 κατά τη διάρκεια μιας σύσκεψης στην οποία συμμετείχαν η ΓΔ XVI, οι εθνικές αρχές και οι εκπρόσωποι των πέντε ολλανδικών περιφερειών του στόχου 2. Όταν οι ολλανδικές αρχές υπέβαλαν στην Επιτροπή, στις 23 Σεπτεμβρίου 1996, τα πέντε Ενιαία Έγγραφα Προγραμματισμού, πολλές από τις προτεραιότητες της Επιτροπής είχαν ήδη ληφθεί υπόψη, ιδίως όσον αφορά την απασχόληση, τα μέτρα υπέρ των επιχειρήσεων και τις παραγωγικές επενδύσεις.

Κατά τη διάρκεια των διαπραγματεύσεων που ακολούθησαν, η Επιτροπή έδωσε έμφαση στην ανάγκη να ακολουθηθούν οι κατευθύνσεις όσο το δυνατό σαφέστερα. Τα μέτρα για τη βασική υποδομή περιορίστηκαν σημαντικά και εγκρίθηκαν μόνο στις περιπτώσεις που μπορούσε να αποδειχθεί ο παραγωγικός τους χαρακτήρας και η σαφής και άμεση σχέση τους με τις οικονομικές δραστηριότητες και την απασχόληση. Η μείωση αυτή για την υποδομή

χρησιμοποιήθηκε για μέτρα που είναι προσανατολισμένα στις επιχειρήσεις (κυρίως στις ΜΜΕ) και στις ενέργειες που αφορούν την Ε&Α.

- μεγαλύτερη έμφαση δόθηκε στη βελτίωση των δεξιοτήτων και την προσαρμογή των επαγγελματιών ειδικοτήτων του εργατικού δυναμικού, με συνέπεια να αυξηθούν οι προβλεπόμενες δραστηριότητες για το ανθρώπινο δυναμικό στα διάφορα προγράμματα και να ενισχυθούν οι τοπικές πρωτοβουλίες απασχόλησης για τις βαρύτερα πληττόμενες ομάδες.
- τονίστηκε η σημασία των ενεργειών που συμβάλλουν στη δημιουργία απασχόλησης με την εισαγωγή φυσικών δεικτών σε κάθε μέτρο και την υποχρέωση να αποδεικνύονται οι επιπτώσεις κάθε σχεδίου στην απασχόληση. Μια άλλη θετική αλλαγή σε σύγκριση με την πρώτη περίοδο προγραμματισμού ήταν η εισαγωγή μέτρων που περιλαμβάνουν ενέργειες σχετικές με τις τοπικές πρωτοβουλίες για την απασχόληση.
- αυστηρότερες απαιτήσεις προβλέφθηκαν όσον αφορά την υποβολή στοιχείων για το περιβάλλον, όπως τα περιβαλλοντικά χαρακτηριστικά της περιοχής και μία ετήσια έκθεση σχετικά με τις επιπτώσεις των έργων στο περιβάλλον.
- κατά τις διαπραγματεύσεις για την περίοδο 1994-1996, η Επιτροπή είχε ενθαρρύνει την προετοιμασία περιφερειακών σχεδίων τεχνολογίας, των οποίων η εφαρμογή θα πραγματοποιηθεί κατά τη δεύτερη περίοδο προγραμματισμού 1997-1999 για το στόχο 2.
- βελτιώθηκε η προσέγγιση του προγραμματισμού με την έννοια της μεγαλύτερης συνεκτικότητας μεταξύ της κοινωνικο-οικονομικής ανάλυσης και των διαφόρων προτεραιοτήτων και μέτρων, αλλά και μεταξύ των Ταμείων, δεδομένου ότι η Επιτροπή ενθάρρυνε την εκπόνηση σχεδίων με συνδυασμένη στήριξη του ΕΠΠΑ και του ΕΚΤ. Στο πρόγραμμα της **Groningen-Drenthe**, για παράδειγμα, το σχέδιο που αφορά το ζωολογικό κήπο του Emmen εγκρίθηκε με την προϋπόθεση ότι θα περιληφθούν έργα κατάρτισης του ΕΚΤ. Το πρόγραμμα τόσο του **Λιμβούργου** όσο και της **Zuidoost-Brabant** συμπεριέλαβαν ειδικά μέτρα για το ανθρώπινο δυναμικό στις προτεραιότητές τους σχετικά με την τοπική ανάπτυξη και τις νέες πηγές απασχόλησης.

ΦΙΝΛΑΝΔΙΑ

Ιστορικό

Στις 24 Απριλίου 1997, η Επιτροπή ενέκρινε το Ενιαίο Έγγραφο Προγραμματισμού (ΕΕΠ) για τη Φινλανδία στο πλαίσιο του στόχου 2 των Διαρθρωτικών Ταμείων για την περίοδο 1997-1999. Η συνολική συνδρομή των Διαρθρωτικών Ταμείων (συμπεριλαμβανομένων των αχρησιμοποίητων πιστώσεων ύψους 16,145 εκατ. ECU που μεταφέρθηκαν από την προηγούμενη περίοδο προγραμματισμού 1995-1996) ανέρχεται σε **135,293 εκατ. ECU** (ΕΤΠΑ 78%, ΕΚΤ 22%) που κατανέμονται ως εξής:

	εκατ. ECU		εκατ. ECU
Varsinais Suomi	6,782	Kymenlaasko	14,465
Satakunta	30,250	Itä-Uusimaa	1,579
Päijät-Häme	27,473	Etelä-Karjala	17,146
Keski-Suomi	24,758	Keski-Pohjanmaa	8,654

Στρατηγική περιφερειακής ανάπτυξης

Για την περίοδο προγραμματισμού 1997-1999, η αναπτυξιακή στρατηγική για τις περιφέρειες του στόχου 2 αφορά:

- τη δημιουργία και την αναβάθμιση των θέσεων απασχόλησης, καθώς και τη διαφοροποίηση της οικονομικής διάρθρωσης.
- τη βελτίωση της ανταγωνιστικότητας των επιχειρήσεων και των προσόντων του εργατικού δυναμικού.
- την ανάπτυξη της διεθνούς συνεργασίας.

Για να δοθεί έμφαση στην απασχόληση, βασικό κριτήριο επιλογής των σχεδίων θα είναι οι αναμενόμενες επιπτώσεις τους στη δημιουργία θέσεων απασχόλησης.

Αναπτυξιακές προτεραιότητες

Το πρόγραμμα περιλαμβάνει τρεις βασικές αναπτυξιακές προτεραιότητες:

- Διεύρυνση και διεθνοποίηση των δραστηριοτήτων των επιχειρήσεων.
- Αναβάθμιση του επιπέδου ειδίκευσης και ανάπτυξης των τεχνολογιών.
- Υποδομές, περιβάλλον και τουρισμός.

Επιπτώσεις

Πέραν των ποσοτικών στόχων για τον αριθμό των θέσεων εργασίας που θα δημιουργηθούν ή θα διατηρηθούν (βλέπε κυρίως κείμενο), άλλοι στόχοι του προγράμματος είναι:

- η δημιουργία 2.900 ΜΜΕ,
- η δημιουργία 1.020 επιχειρήσεων που θα διοικούνται από γυναίκες,
- η σύναψη 400 συμβάσεων υπεργολαβίας, συνεργασίας, ή δικτύωσης,

- βελτίωση της ικανότητας για απασχόληση μέσω της κατάρτισης 8.300 ατόμων.

Προστιθέμενη αξία από τις διαπραγματεύσεις

Η αναδιαπραγμάτευση του προγράμματος (έπειτα από δύο μόνο χρόνια για τη Φινλανδία) επέφερε ορισμένες βελτιώσεις. Όσον αφορά τις προτεραιότητες του στόχου 2, σημειώνεται ότι:

- η δημιουργία θέσεων απασχόλησης αναδείχθηκε σε πρώτη προτεραιότητα για την επιλογή των σχεδίων και καταβλήθηκαν προσπάθειες, ώστε το κριτήριο αυτό να γίνει πιο λειτουργικό,
- άλλες προτεραιότητες του στόχου 2 (καινοτομία, ισότητα των ευκαιριών και περιβάλλον) αποσαφηνίστηκαν και προήχθησαν σε βασικά κριτήρια για την επιλογή των σχεδίων,
- οι πιστώσεις για υποδομή μειώθηκαν από 13% σε 10% του προϋπολογισμού, ενώ συμφωνήθηκε να εξετασθούν οι δυνατότητες δανειοδότησης από την ΕΤΕΠ.

Άλλα ζητήματα που συζητήθηκαν είναι τα εξής:

- επανεξέταση του προγράμματος από τη βάση προς την κορυφή,
- απλούστευση της δομής του προγράμματος,
- αποσαφήνιση των κανόνων συμμετοχής των εταιρών στη λήψη αποφάσεων,
- συμβολή της πρόσθετης εκ των προτέρων εκτίμησης και της εκ των υστέρων αξιολόγησης,
- εξέταση ζητημάτων "ταμπού" (όπως η δυνατότητα μεταφοράς πιστώσεων από περιφέρειες με χαμηλές επιδόσεις σε περιφέρειες που έχουν καλύτερες επιδόσεις),
- ανάγκη απλούστευσης των δημοσιονομικών ρυθμίσεων για την εθνική χρηματοδότηση και ανάπτυξη των δυνατοτήτων συνδυασμένης χρηματοδότησης για σχέδια που αφορούν τις επιχειρήσεις, όπως ο συνδυασμός μη επιστρεπτέων ενισχύσεων και δανειοδοτήσεων, δανείων της ΕΤΕΠ για τη χρηματοδότηση έργων υποδομής,
- αναφορά των αδυναμιών του συστήματος παρακολούθησης κατά το τέλος του παλαιού προγράμματος,
- πρόβλεψη για διαπεριφερειακά έργα.

ΗΝΩΜΕΝΟ ΒΑΣΙΛΕΙΟ

Ιστορικό

Μεταξύ 3ης Απριλίου 1997 και 1ης Ιουλίου 1997, η Επιτροπή ενέκρινε τα 13 Ενιαία Έγγραφα Προγραμματισμού (ΕΕΠ) για τις περιφέρειες του ΗΒ, που είναι επιλέξιμες στο πλαίσιο του στόχου 2. Η συνολική συνδρομή των Ταμείων (συμπεριλαμβανομένων των αχρησιμοποίητων πιστώσεων ύψους 155 εκατ. ECU που μεταφέρθηκαν από την προηγούμενη περίοδο προγραμματισμού 1994-1996) ανέρχεται σε **2.676 εκατ. ECU** (ΕΓΠΑ 75%, ΕΚΤ 25%) που κατανέμονται ως εξής:

	εκατ. ECU		εκατ. ECU
East London και Lee Valley	101,7	Πλύμουθ	38,6
East Midlands	113,7	Thanet	22,4
Eastern Scotland	139,9	West Midlands	448,2
Γιβραλτάρ	6,0	West Cumbria και	32,4
Great Manchester,	404,8	Furness	
Lancashire, Cheshire		Δυτική Σκωτία	334,5
Industrial South Wales	254,4	Yorkshire και	400,7
Βορειοανατολική Αγγλία	378,4	Humberside	

Στρατηγικές περιφερειακής ανάπτυξης

Σε πολλές περιπτώσεις, η κοινωνικοοικονομική κατάσταση της περιφέρειας δεν είχε μεταβληθεί σημαντικά και οι στρατηγικοί στόχοι των προγραμμάτων παρέμειναν επομένως οι ίδιοι με εκείνους της προηγούμενης περιόδου. Ωστόσο, πραγματοποιήθηκαν οι ακόλουθες αλλαγές σε σχέση με τις στρατηγικές προτεραιότητες του 1994-1996:

- Η στρατηγική χωροταξική ανάπτυξη περιλαμβάνει μια νέα προτεραιότητα για τις περισσότερες περιφέρειες του στόχου 2, στο πλαίσιο της οποίας αναγνωρίζεται η ανάγκη για μια ολοκληρωμένη περιφερειακή προσέγγιση που θα εστιάζεται στις περιοχές που προσφέρουν δυνατότητες εκτέλεσης υλικών επενδύσεων για να μεγιστοποιηθεί το δυναμικό της δημιουργίας απασχόλησης. Στη **Βορειοανατολική Αγγλία**, η προτεραιότητα του 1994-1996 "ανάπτυξη επιχειρήσεων και προσέλκυση επενδύσεων" αντικαταστάθηκε από την προτεραιότητα "περιφερειακή στρατηγική αποκατάσταση". Η νέα αυτή προτεραιότητα συνδέεται άμεσα με την "Οικονομική Ανάπτυξη των Κοινοτήτων", δεδομένου ότι ενθαρρύνει το σχεδιασμό των βασικών υλικών επενδύσεων με τρόπο που να βελτιστοποιηθεί η δημιουργία απασχόλησης και οι δυνατότητες κατάρτισης για τους κατοίκους των πλέον μειονεκτικών κοινοτήτων της περιφέρειας.
- Οικονομική Ανάπτυξη των Κοινοτήτων
Μία νέα προτεραιότητα για την "Οικονομική Ανάπτυξη των Κοινοτήτων" (συμπεριλαμβανομένης της ανάπτυξης σε τοπικό επίπεδο των ικανοτήτων σύλληψης και υλοποίησης σχεδίων τοπικής αποκατάστασης) υιοθετήθηκε για την περιοχή **Thanet**, ενώ στην **Industrial South Wales** ενισχύθηκαν οι υφιστάμενες ενέργειες τοπικής ανάπτυξης και αποτελούν πλέον μια χωριστή προτεραιότητα.

- Άλλες στρατηγικές αλλαγές περιλαμβάνουν τη μετατόπιση της έμφασης από την υποδομή στη δημιουργία απασχόλησης, ιδιαίτερα στην περιοχή του **Γιβραλτάρ**, όπου το πρόγραμμα δεν θα αφορά αποκλειστικά τις υποδομές· όσον αφορά την **West Cumbria και Furnes**, διευκρινίστηκαν τα μέτρα υπέρ των ΜΜΕ· στην **Ανατολική Σκωτία** προβλέφθηκε μία νέα προτεραιότητα για τον τουρισμό, και στο **E. London** προσαρμόστηκαν οι στρατηγικοί στόχοι κατά τρόπο που να βελτιστοποιηθεί η δημιουργία απασχόλησης· μια νέα προτεραιότητα για την εφαρμοσμένη έρευνα, τεχνολογική ανάπτυξη και καινοτομία εφαρμόζεται στη **Δυτική Σκωτία**· στην **Ανατολική και Δυτική Σκωτία** προβλέπεται η επανεξέταση της ποιότητας, των επιπτώσεων και της στόχευσης της κατάρτισης στον τομέα του τουρισμού· στο πλαίσιο πολλών προγραμμάτων προβλέφθηκε η εγκαθίδρυση σε τοπικό επίπεδο ενδιάμεσων μηχανισμών για την εύρεση εργασίας.

Αναπτυξιακές προτεραιότητες

Λαμβανομένων υπόψη των ανωτέρω, οι αναπτυξιακές προτεραιότητες για το Η.Β. είναι οι ακόλουθες:

- Ενέργειες για τη στήριξη των ΜΜΕ, συμπεριλαμβανομένης της δημιουργίας επιχειρήσεων, της ανάπτυξης της ανταγωνιστικότητας των ΜΜΕ και του ενδογενούς δυναμικού.
- Ενίσχυση των βιομηχανιών που βασίζονται στη γνώση και ανάπτυξη της προηγμένης τεχνολογίας, της Ε&Α και της καινοτομίας.
- Ανάπτυξη του τουρισμού και των βιομηχανιών πολιτισμού.
- Στρατηγική χωροταξική ανάπτυξη
- Οικονομική ανάπτυξη των κοινοτήτων

Αναμενόμενες επιπτώσεις

Όλα τα ΕΕΠ περιλαμβάνουν εκ των προτέρων αξιολόγηση των επιπτώσεων των προγραμμάτων, στο πλαίσιο της οποίας εκτιμάται επίσης ο καθαρός αριθμός των θέσεων εργασίας που δημιουργούνται στην καλυπτόμενη από το πρόγραμμα περιφέρεια και προσδιορίζονται ποσοτικά ορισμένα υλικά και οικονομικά αποτελέσματα.

Προστιθέμενη αξία από τις διαπραγματεύσεις

Τα βρετανικά ΕΕΠ του στόχου 2 για την περίοδο 1997-1999 είναι το αποτέλεσμα διεξοδικών διαπραγματεύσεων που πραγματοποιήθηκαν στο πλαίσιο της εταιρικής σχέσης σε κάθε επιλέξιμη περιφέρεια κατά τη διάρκεια συναντήσεων στις οποίες συμμετείχαν ορισμένες φορές πάνω από 200 άτομα. Όλα τα νέα ΕΕΠ περιλαμβάνουν, συνεπώς, μια αισθητά βελτιωμένη ανάλυση των ιδιαίτερων κοινωνικοοικονομικών συνθηκών, αναγκών και ευκαιριών των παραδοσιακά βιομηχανικών περιφερειών. Οι περιφέρειες ενθαρρύνθηκαν να εστιάσουν τις αναπτυξιακές στρατηγικές τους στις πραγματικές τους προτεραιότητες και, συνεπώς, ορισμένα ΕΕΠ περιλαμβάνουν μικρότερο αριθμό προτεραιοτήτων σε σύγκριση με την περίοδο 1994-1996, προκειμένου να επικεντρωθούν στους βασικούς περιφερειακούς "πρωτεργάτες της αλλαγής". Οι διαπραγματεύσεις οδήγησαν και στις ακόλουθες αλλαγές:

- βελτιώθηκε ο καθορισμός των μέτρων οικονομικής ανάπτυξης που θα υλοποιηθούν στο πλαίσιο κάθε προτεραιότητας, διευκρινίστηκε το πεδίο εφαρμογής κάθε μέτρου και τα αναμενόμενα αποτελέσματα.
- σε κάθε αναπτυξιακή προτεραιότητα θα ενσωματωθούν "εντατικά" και "ήπια" μέτρα (ΕΤΠΑ) και κατάλληλες ρυθμίσεις για την ανάπτυξη του ανθρώπινου δυναμικού (ΕΚΤ). Σε όλα τα νέα ΕΕΠ, κάθε προτεραιότητα θα συνδυάζει στο εξής μέτρα που χρηματοδοτούνται και από τα δύο Διαρθρωτικά Ταμεία.
- διευκρίνιση των αρμοδιοτήτων στο επίπεδο των περιφερειακών εταιρικών σχέσεων σχετικά με τη στρατηγική εφαρμογή κάθε προτεραιότητας.
- αύξηση των χορηγήσεων σε μέτρα που μπορούν να συμβάλουν στη δημιουργία ποιοτικών θέσεων απασχόλησης και μείωση της στήριξης του ΕΤΠΑ για τη "βαρεία" υποδομή από 65% την περίοδο 1994-1996 σε εκτιμώμενο ποσοστό 52% για την περίοδο 1997-1999.
- ρητή απαίτηση από τους εταίρους να βελτιώσουν την ενημέρωση σχετικά με την αγορά εργασίας, να διευκολύνουν την καλύτερη ανταπόκριση στις ανάγκες της αγοράς εργασίας κατά την εκπόνηση σχεδίων και προγραμμάτων του ΕΚΤ, και συνεπώς να βελτιώσουν τις ευκαιρίες για θετικά αποτελέσματα όσον αφορά την απασχόληση. Οι εργασίες αυτές θα επικουρούνται από τη νέα Ομάδα Στρατηγικής για την Αγορά Εργασίας σε κάθε περιφέρεια, η οποία θα παρέχει συμβουλές σχετικά με βασικά ζητήματα και τις τάσεις της τοπικής αγοράς εργασίας και θα καθορίζει κλαδικές, θεματικές και ποιοτικές προτεραιότητες για τις δαπάνες του ΕΚΤ. Οι ομάδες αυτές θα στηρίζουν επίσης την καλύτερη ενοποίηση των δραστηριοτήτων του ΕΚΤ στο πλαίσιο των στόχων 2 και 3 και εκείνων του ΕΚΤ και του ΕΤΠΑ σε κάθε περιφέρεια.

Όσον αφορά τις ειδικές κατευθύνσεις της ευρωπαϊκής περιφερειακής πολιτικής, οι βελτιώσεις που πραγματοποιήθηκαν στον προγραμματισμό των βρετανικών ΕΕΠ του στόχου 2 είναι οι ακόλουθες:

- Κάθε ΕΕΠ περιλαμβάνει μία προτεραιότητα που αφορά ειδικά την ανάπτυξη των ΜΜΕ, η οποία προβλέπει μία σειρά ενεργειών για τη στήριξη όλων των σταδίων της εκκίνησης, ανάπτυξης, επέκτασης και της πρόσβασης σε επιχειρηματικά κεφάλαια σε περιφερειακή βάση. οι ενέργειες είναι συνεπώς πιο εστιασμένες απ'ότι η γενικότερη προτεραιότητα "ανάπτυξη των επιχειρήσεων" των προηγούμενων φάσεων προγραμματισμού. Γενικά, η ανάπτυξη των ΜΜΕ καλύπτει το 30% περίπου της συνολικής συνδρομής των Διαρθρωτικών Ταμείων για τις βρετανικές περιφέρειες του στόχου 2.
- ιδιαίτερη προσοχή δόθηκε στο μηχανισμό εφαρμογής της προτεραιότητας "έρευνα και τεχνολογική ανάπτυξη", με την εφαρμογή στα βασικά προγράμματα της κτηθείσας πείρας από την εκτέλεση του Περιφερειακού Σχεδίου Τεχνολογίας που εφαρμόστηκε πειραματικά σε ορισμένες περιφέρειες κατά την προηγούμενη περίοδο. Κάθε πρόγραμμα περιλαμβάνει νέες ενέργειες που θα βοηθήσουν τις ενδιαφερόμενες περιφέρειες να αξιοποιήσουν τις δυνατότητες οικονομικής ανάπτυξης που αντιπροσωπεύει η κοινωνία των πληροφοριών.

- με την ενθάρρυνση της Επιτροπής, οι περιφέρειες βελτίωσαν σημαντικά τα περιβαλλοντικά στοιχεία που περιγράφονται σε κάθε ΕΕΠ για το στόχο 2 και διευκρίνισαν περαιτέρω τους τρόπους με τους οποίους θα μετρώνται οι περιβαλλοντικές επιπτώσεις των προγραμμάτων.
- οι περιφέρειες ανταποκρίθηκαν με διάφορους τρόπους στην πρόσκληση της Επιτροπής για την απόδοση προτεραιότητας στο ζήτημα της ισότητας των ευκαιριών. Σε όλα τα ΕΕΠ, βελτιώθηκε η ανάλυση των συνθηκών της αγοράς εργασίας σε περιφερειακό επίπεδο, ενώ παρουσιάζονται συχνότερα στοιχεία με βάση το φύλο απ'ότι την περίοδο 1994-1996. Ορισμένα ΕΕΠ παρέχουν συγκεκριμένους ποσοτικούς στόχους για ορισμένα μέτρα (π.χ. "ποσοστό των νέων ΜΜΕ που δημιουργούνται με γυναίκες διαχειριστές"). Άλλα ΕΕΠ προτείνουν τη συγκρότηση μιας συμβουλευτικής ομάδας για την ισότητα των ευκαιριών στο πλαίσιο των διοικητικών τους ρυθμίσεων.

Αναμενόμενες επιπτώσεις στην απασχόληση στα κράτη μέλη - ΕΕΠ για το στόχο 2 (1997-99)

Παράρτημα 4

Κράτη μέλη	B	DK	D	E	FIN ²	F	I	LUX	NL	UK	ΕΕ
Προσωρινές θέσεις απασχόλησης ¹	120	--	4.100	13.986	--	14.049	6.255	--	20.193	40.350	106.115
Θέσεις εργασίας που δημιουργούνται ή διατηρούνται	14.457	2.348	114.224	93.500	15.780	147.459	116.359	570	43.762	341.873	874.552
Μέσο δημ. κόστος (κοινοτικό+εθνικό) ανά μεικτή θέση απασχόλησης (ECU)	23.172	59.454	15.865	22.450	22.669	30.567	18.646	41.111	25.932	15.096	20.558
Μέσο κοινοτικό κόστος ανά μεικτή θέση απασχόλησης (ECU)	10.259	29.060	7.640	11.116	8.510	13.244	7.318	17.258	10.103	6.992	9.158
Μέσο δημόσιο κόστος ανά μεικτή θέση απασχόλησης (ECU) για μέτρα εκτίμησης της δημιουργίας απασχόλησης ²	16.177	51.006	11.181	9.159	--	16.811	15.698	21.842	17.484	13.305	13.847
Μέσο κοινοτικό κόστος ανά μεικτή θέση εργασίας (ECU) για μέτρα εκτίμησης της δημιουργίας απασχόλησης	7.226	24.251	5.466	4.475	--	7.196	6.065	7.107	6.521	6.219	6.154

Πηγή: ΕΕΠ
1997-99.

ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ

¹ Τα στοιχεία για τις προσωρινές θέσεις εργασίας δεν έχουν υπολογισθεί για την Δανία, τη Φινλανδία και το Λουξεμβούργο.

² Τα δεδομένα για την απασχόληση στη Φινλανδία δεν συνδέονται με τα μέτρα ή τις προτεραιότητες και συνεπώς δεν περιλαμβάνονται στο γενικό σύνολο ή σε άλλες αναλύσεις.

Παράρτημα 5

ΣΧΕΔΙΑ ΤΟΠΙΚΩΝ ΣΥΜΦΩΝΩΝ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗΣ (ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΕΣ ΤΟΥ ΣΤΟΧΟΥ 2)

Κράτη	Περιφέρειες/περιοχές	Στόχοι	Πληθυσμός	Ποσοστό ανεργίας	Κύριοι εταίροι	Προτεραιότητες του σχεδίου δράσης (προσωρινές)
Γερμανία	Bremen	4 + 2	679.900	15,6 %	Κυβέρνηση του Land, διοικητικές υπηρεσίες, εμπορικά και βιομηχανικά επιμελητήρια, επιχειρήσεις, εργατικά σωματεία, ενώσεις εργαζομένων, τράπεζες, ΜΜΕ, σύλλογοι πολιτών, εκπαιδευτικά, ερευνητικά και επιστημονικά ιδρύματα.	Βελτίωση των άυλων συντελεστών ανάπτυξης, όπως η ειδικευση, η στήριξη της δημιουργίας νέων τύπων δραστηριότητας και θέσεων εργασίας, ιδίως στις ΜΜΕ. Οργάνωση του χρόνου εργασίας, βελτίωση των δυνατοτήτων ένταξης των ανέργων.
Deutschland	Βόρεια Ρηνανία-Βεστφαλία δίκτυο τριών συμφώνων για Ruhrgebiet	2	3.376.000	15,70 %	Κυβέρνηση του Land, δήμοι, επιχειρήσεις, εμπορικά, βιομηχανικά και βιοτεχνικά επιμελητήρια, πανεπιστήμια και ερευνητικά ιδρύματα, εργατικά σωματεία.	Καινοτομία και τεχνολογία για τις βιομηχανικές περιοχές, υποδειγματικό σχέδιο για την ανάπτυξη νέων υπηρεσιών, βελτίωση της παρουσίας της περιφέρειας Niederrhein που ειδικεύεται στον κλάδο των μεταφορών.
Ισπανία	Cataluna : Valles occidental	2	680.000	13,70 %	Εκπρόσωποι της περιφέρειας, εργατικά σωματεία, εταιρείες, πανεπιστήμια, εμπορικά και βιομηχανικά επιμελητήρια.	Ποσοτικός προσδιορισμός των στόχων και επιπτώσεων στη δραστηριότητα και την απασχόληση· εφαρμογή κλίμακας παρέμβασης για κάθε τύπο προβλήματος από το δημοτικό έως το περιφερειακό επίπεδο· στενή συνεργασία με την επιτροπή παρακολούθησης Διαρθρωτικών Ταμείων.
Γαλλία	Champagne-Ardenne: Pointe des Ardennes	2 + 3	35.000	21 %	Επιτροπή τοπικής αγοράς εργασίας, διαδημοτικές δομές "locality"	Ανάπτυξη νέων πηγών απασχόλησης στους τομείς του τουρισμού/αναψυχής, προσωπικών υπηρεσιών και αξιοποίησης της κληρονομιάς.

TS

Κράτη	Περιφέρειες/περιοχές	Στόχοι	Πληθυσμός	Ποσοστό ανεργίας	Κύριοι εταίροι	Προτεραιότητες του σχεδίου δράσης (προσωρινές)
Γαλλία	Nord-Pas de Calais: Roubaix	2 + 3	418.975	17,7 %	Επιτροπή τοπικής αγοράς εργασίας και τοπική αυτοδιοίκηση	Ανάπτυξη νέων πηγών απασχόλησης με τη στήριξη των μεγάλων επιχειρήσεων για τη βελτίωση των επαγγελματικών προσόντων και την αναδιοργάνωση της εργασίας
Γαλλία	Pays de Loire : Saint-Herblain	2 + 3	64.000	16,5 %	Τοπική αυτοδιοίκηση, οργανισμοί κατάρτισης, διάφορες ενώσεις, επιχειρήσεις	Ανάπτυξη των εξατομικευμένων υπηρεσιών για την καθημερινή ζωή, θέσεων εργασίας που συνδέονται με το περιβάλλον, της μοιραζόμενης απασχόλησης, μικροεπιχειρήσεων και "νέων επαγγελμάτων": τουλάχιστον δέκα σημαντικά πειράματα ανά θέμα.
Ιταλία	Abruzzi : Sangro Aventino	1 και 2	132.000	10 %	Επαρχίες, κοινότητες, ορεινές κοινότητες, εμπορικά επιμελητήρια, εργατικά σωματεία, κλαδικές ενώσεις, πολιτιστικός σύλλογος.	Αύξηση της παραγωγικής ικανότητας των ΜΜΕ, ιδίως στον τομέα της μηχανολογίας, διεύρυνση του φάσματος υπηρεσιών που παρέχονται στις επιχειρήσεις, ανάπτυξη του τουριστικού δυναμικού, αύξηση των δραστηριοτήτων στον τομέα των προσωπικών υπηρεσιών.
Ιταλία	Emilia/Toscana/Umbria: A pennino centrale	2	335.000	11 %	Εκπρόσωποι τοπικής αυτοδιοίκησης (ορεινές κοινότητες, επαρχίες), εμπορικά επιμελητήρια, ενώσεις (γεωργία, τουρισμός, βιομηχανία), εργατικά σωματεία.	Ανάπτυξη των επιχειρήσεων, σχέδιο ολοκληρωμένης τουριστικής ανάπτυξης, κατάρτιση, μεταφορά τεχνολογίας, αξιοποίηση της ιστορικής και καλλιτεχνικής κληρονομιάς, βελτίωση των μεθόδων παραγωγής του πρωτογενούς τομέα.

85

Κράτη	Περιφέρειες/περιοχές	Στόχοι	Πληθυσμός	Ποσοστό ανεργίας	Κύριοι εταίροι	Προτεραιότητες του σχεδίου δράσης (προσωρινές)
Λουξεμβούργο	Dudelange : CLE	2	16.500	4,00 %	Δήμος, κοινωνική υπηρεσία της πόλης, υπηρεσία εργασίας, απασχόλησης, οικονομίας, υπηρεσία επαγγελματικής κατάρτισης του υπουργείου εθνικής παιδείας, υπηρεσία απασχόλησης, τοπικές βιομηχανίες, ομοσπονδία εμπόρων και βιοτεχνών.	Δημιουργία δομής στελέχωσης και υποβοήθησης της πρωτοβουλίας για την απασχόληση, μαθήματα κατάρτισης από το υπουργείο παιδείας, πρωτοβουλίες για την επανένταξη των γυναικών, οργάνωση "εβδομάδας απασχόλησης", εναλλασσόμενη επαγγελματική κατάρτιση.
Κάτω Χώρες	Limburg	2 (ευρύτερη από την περιφέρεια του στόχου 2)	1.130.000	12,5 %	Οργανισμός απασχόλησης, εργατικά σωματεία, εργοδοτικές οργανώσεις, δήμοι, υπηρεσίες εκπαίδευσης.	Δημιουργία ολοκληρωμένης προσέγγισης μέσω της συνεργασίας, δημιουργία απασχόλησης και μείωση του ποσοστού ανεργίας.
Κάτω Χώρες	Noord-Brabant	2 (ευρύτερη από την περιφέρεια του στόχου 2)	2.290.424	5,6 %	Εκπρόσωποι της περιφέρειας, κοινωνικοί εταίροι	Δημιουργία νέων θέσεων εργασίας για τους άνεργους μακράς διαρκείας.
Φινλανδία	Lahti	2	197.707	21,6 %	Δήμος του Lahti, τοπική αυτοδιοίκηση, ενώσεις	Χρησιμοποίηση των εγκαταστάσεων και του εξοπλισμού σχολείων για την ανάπτυξη της απασχόλησης και διεύρυνση του δικτύου των επιχειρηματιών, ανάπτυξη των θέσεων εργασίας στον τομέα των οικιακών υπηρεσιών, ανάπτυξη των δραστηριοτήτων συνεργασίας, συγκρότηση μιας εταιρικής σχέσης και ανάπτυξη των επιχειρήσεων.

59

ISSN 0254-1483

COM(97) 524 τελικό

ΕΓΓΡΑΦΑ

GR

04 05 10 13

Αριθ. καταλόγου : CB-CO-97-539-GR-C

ISBN 92-78-25965-9

Υπηρεσία Επισήμων Εκδόσεων των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων

L-2985 Λουξεμβούργο